ΕΤΟΣ Ε' Ἐν ΑΘΗΝΑΙΣ τῇ 8 Σεπτεμβρίου 1891 Ἀριθ. 225

Ἐφημερὶς τῶν Κυριῶν

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΣΥΝΤΑΣΣΟΜΕΝΗ ΥΠΟ ΚΥΡΙΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΡΙΑ
ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν Δρ. 5
Διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν φ. χ. 8

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ
7 Ὁδὸς Μουσῶν καὶ Νίκης 7
Πλατεῖα Συντάγματος.

Γραφεῖον ἀνοικτὸν καθ' ἑκάστην ἀπὸ 10—12 π. μ.

Πᾶσα παρατήρησις ἐπὶ τῆς ἀποστολῆς τοῦ φύλλου γίνεται δεκτὴ μόνον ἐντὸς οκτὼ ἡμερῶν.

Συνδρομηταὶ ἐγγράφονται εἰς τὸ Γραφεῖον τῆς
Ἐφημερίδος τῶν Κυριῶν
καὶ παρὰ τοῖς Βιβλιοπωλείοις Βίλμπεργ καὶ "Ἑστίας"

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ δὲ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Σώματα πλήρη τοῦ α', β', γ' καὶ δ' ἔτους εὑρίσκονται παρ' ἡμῖν καὶ παρ' ἅπασι τοῖς ἀντιπροσώποις ἡμῶν.

Διὰ τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα εὐθύνεται ἡ συντάκτις αὐτῶν Κυρία ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ ΠΑΡΡΕΝ.

Τὰ πεμπόμενα ἡμῖν χειρόγραφα δημοσιευόμενα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται.— Ἀνυπόγραφα καὶ μὴ δηλοῦντα τὴν διαμονὴν τῆς ἀποστελλούσης δὲν εἶναι δεκτά. — Πᾶσα ἀγγελία ἀφορῶσα εἰς τὰς Κυρίας γίνεται δεκτή.

Αἱ μεταβάλλουσαι διεύθυνσιν ὀφείλουσι ν' ἀποστέλλωσι γραμματόσημον 50 λεπτῶν πρὸς ἐκτύπωσιν νέας ταινίας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βενετία καὶ Ἐνετίδες Ε'. — Ἡ τροφὸς (ὑπὸ δεσποινίδος Κρυσταλλίας Χρυσοβέργη). — Πῶς δημιουργεῖται ἓν παρισινὸν φόρεμα. Οἱ μεγάλοι ῥάπται Α'.—Τὸ ἴον καὶ ἡ ἀνεμώνη ποίημα (ὑπὸ κ. Ξανθίππης Ι. Καλοστύπη). — Ἡ ἑλληνικὴ σκηνή. — Συμβουλαί. — Συνταγαί. — Εἰδοποιήσεις. — Ἐπιφυλλίς.

ΒΕΝΕΤΙΑ ΚΑΙ ΕΝΕΤΙΔΕΣ

Ε'

Ὑπάρχουσι στιγμαί, καθ' ἃς ὁ ἄνθρωπος ἀπομονοῦται τοῦ περὶ αὐτὸν κόσμου καὶ φερόμενος ὡς ἐν ὀνείρῳ ἐπὶ τῶν πτερύγων τῆς μνήμης καὶ φαντασίας εὑρίσκεται εἰς ἀπόστασιν χιλιάδων μιλλίων, εἰς τόπους καὶ χώρας, περὶ ὧν ἀμυδρὰν μόνον ἰδέαν ἔχει καὶ μεθ' ὧν ἡ καρδία μᾶλλον καὶ τὸ πνεῦμα ἢ αἱ αἰσθήσεις συγγενεύουσιν.

Ἀρκεῖ πολλάκις μία ἀκτὶς φωτός, μία σταγὼν ὕδατος, μία φράσις ἢ καὶ ἁπλῆ λέξις, ἀναγινωσκομένη μεταξὺ δύο γραμμῶν, ἓν τίποτε τέλος, ὅπως ἐπιτελέσῃ τὸ θαῦμα τοῦτο, ὅπως χωρίσῃ ἀπὸ τοῦ σώματος τὴν ψυχήν, ὅπως μεταβάλῃ τοὺς ὡραιοτέρους ὀφθαλμοὺς εἰς δύο ἀναίσθητα ὑελώδη ἀμαυρὰ σημεῖα καὶ τὸ πολυμηχανότερον τῶν ὀργάνων ἡμῶν, τὸ οὖς, εἰς συμπληρωματικὸν ἁπλῶς παράρτημα τῆς γραμμικῆς κατατομῆς τοῦ προσώπου.

Εἰς τοιοῦτο φανταστικὸν ἀνὰ τὸ ἄπειρον ταξείδιον ἐξέπεμψε τὴν ψυχὴν καὶ τὸ πνεῦμά μας ἡ θέα τῶν ἐν τῇ πλατείᾳ τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ ἐπὶ τῆς ἐξωτερικῆς προσόψεως αὐτοῦ ἐγκατεστημένων ἀπειραρίθμων περιστερῶν. Εἶναι ἱερὰ τὰ πτηνὰ ταῦτα, μᾶς εἶπεν ὁ πωλητὴς ἀραβοσίτου, παρ' οὗ πάντες οἱ ξένοι προμηθεύονται τοιοῦτον, ὅπως προσφέρωσιν εἰς τοὺς πτερωτοὺς τούτους τῆς πλατείας καὶ τοῦ ναοῦ συνοικιστάς.

Ἀλλ' ἡ λαιμαργία των οὐδὲν ἔχει τὸ ἱερόν, παρετηρήσαμεν εἰς τὸν μικρέμπορον, τείνουσαι ἐπὶ τοῦ κοίλου τῆς χειρὸς τοὺς κροκοειδεῖς καὶ χρυσίζοντας κόκκους τοῦ ἀραβοσίτου, καὶ θαυμάζουσαι τὴν δεξιότητα, μεθ' ἧς τὰ πτηνὰ ταῦτα κατώρθουν νὰ συνωστίζωνται ἀνὰ δέκα ἐπὶ τῆς παλάμης μας, ἧς τὸ περιεχόμενον τὰ ἠλέκτριζεν.

Ἐντὸς ὀλίγων δευτερολέπτων ὄχι μόνον ἡ χεὶρ, ἀλλὰ καὶ οἱ βραχίονες καὶ οἱ ὦμοι ἡμῶν εἶχον αὐτόχρημα ἐξ ἐφόδου καταταληφθῆ ὑπὸ τῶν ἀντιπροσωπευόντων ἐπὶ τῆς γῆς τὴν παρθενικὴν ἀθωότητα καὶ συζυγικὴν πίστιν πτερωτῶν τούτων ὄντων.

Τὴν ὑπὲρ τοῦ ἀγῶνος τῆς ζωῆς πάλην των, συνώδευε ποιητικώτατο μουσικώτατον ἐκεῖνο ρουρουκοῦ καὶ ἡ ἡδυπαθὴς τοῦ σώματος ταλάντευσις, καὶ αἱ φιλόστοργοι θωπεῖαι, μὲ τὰ ὑπονοούμενα τῆς ἀγάπης φιλήματα, ἅτινα οἱ ἄρρενες ἀφειδῶς δαψιλεύουσιν ἐπὶ τοῦ ράμφους καὶ τῶν ὀφθαλμῶν καὶ τοῦ στήθους καὶ τοῦ λαιμοῦ τοῦ ἑτέρου ἡμίσεός των.

Εἶναι ἱερά, ἀνελογίσθημεν τὰ πτηνὰ ταῦτα, διότι ἐγένοντο οἱ ἄγγελοι τῆς ἐκπορθήσεως τῆς Κρήτης ὑπὸ τῶν Ἐνετῶν, διότι ἀπὸ τῶν λαιμῶν τῶν προγόνων αὐτῶν ἀνηρτήθη ἡ εἴδησις τῆς κατακτήσεως τῆς ἡρωϊκῆς πατρίδος μου. Εἶναι ἐπίγονοι τῶν ταχυδρόμων περιστερῶν, ἃς ὁ Ἐνετικὸς στόλος ἐξαπέστειλεν εἰς Βενετίαν, ἀναγγέλλων τὴν χαροποιὰν διὰ τοὺς Ἐνετοὺς εἴδησιν τῆς ὑποδουλώσεως τῆς ἡρωϊκῆς νήσου.

Καὶ ἀκουσίως, ὁρμεμφύτως, μὲ κίνημα ὀργῆς καὶ μίσους ἀπετινάξαμεν ἀπὸ τῶν χειρῶν καὶ ὤμων μας τοὺς πτιλοφόρους ἀγγέλους τῆς ἀποτροπαίου εἰδήσεως, τὰ σκοτεινόχροα πτηνά, ἅτινα ἐπτοημένα, περιδεῆ, ἀπέπτησαν μακρὰν ἡμῶν, διασκορπισθέντα ἀνὰ τὰς ὑπὸ τοὺς θολωτοὺς πυργίσκους τοῦ ναοῦ γραφικωτάτας φωλεάς των.

Τὴν στιγμὴν ἐκείνην ἡ ὡραία Βενετία, ἡ γραφικὴ τοῦ Ἀδριατικοῦ κορωνίς, μὲ τὸ μέγα, τὸ τεράστιον, τὸ ἀξιοθαύμαστον παρελθόν της ἔπαυσε νὰ εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ θαυμασμοῦ καὶ τῶν συμπαθειῶν μας. Ἡ φαντασία, ἡ διάνοια, ἡ καρδία μας φερομένη μακρὰν αὐτῆς ἐπλανᾶτο πρὸ τῆς ἡρωϊκῆς νήσου, ἣν ὁ ἐνετικὸς στόλος ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἐπολιόρκει καὶ ἣν μετὰ τόσους ἀγῶνας κατακτήσας, κατέστησε φέουδον, τιμάριον τῶν πεντακοσίων τριάκοντα ἑπτὰ ἱπποτῶν καὶ στρατιωτῶν της. Παρηκολουθήσαμεν, διὰ τῆς φαντασίας πάντοτε, τὴν σπαρακτικὴν

σύλησιν τῶν κρητικῶν οἴκων, τὴν ἄνανδρον δήμευσιν τῆς περιουσίας τῶν ἡρώων τῆς πολυπαθοῦς νήσου, τὴν ἄπονον ἐκδίωξιν γηραιῶν ἀγωνιστῶν ἀπὸ τὰς ἑστίας τῶν πατέρων των καὶ τὸν δουλικὸν βίον τῶν χηρῶν καὶ ὀρφανῶν, ὧν οἱ θρῆνοι καὶ τὰ βάσανα δέκα ἑπτὰ ὅλας ἐπαναστάσεις κατὰ τῶν κατακτητῶν ἐκυοφόρησαν, χωρίς, φεῦ! νὰ κατορθωθῇ ἡ τόσον ποθητὴ ἀπὸ τοῦ Ἐνετικοῦ ζυγοῦ ἀπελευθέρωσις καὶ ἀνεξαρτησία.

Καὶ ὡρμήθησαν οἱ ἀτρόμητοι τῆς λεοντοκάρδου Κρήτης κατακτηταὶ ἀπὸ τοῦ ὁρμίσκων τούτου, διενοούμεθα, καὶ διὰ τῶν πλοιαρίων ἐκείνων, ὧν τὰ σχέδια εἴδομεν ἐν τῷ μουσείῳ τοῦ ναυστάθμου των, μὲ μόνα ἐφόδια τὸν ἡρωϊσμὸν καὶ τὴν αὐταπάρνησίν των κατέκτησαν σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ τὸν γίγαντα τῆς Κρήτης λαόν.

Ζητήσατε καὶ πάλιν τὴν γυναῖκα εἰς τὸν ἡρωϊσμὸν τοῦ ἀρχαίου Ἐνετικοῦ λαοῦ, εἰς τὴν αὐταπάρνησιν καὶ ἀνδρίαν, εἰς τὴν ἐν πάσῃ ἐνεργείᾳ σύμπνοιαν καὶ ὁμόνοιαν. Ζητήσατε τὴν ἀθῴαν καὶ λευκοστεφῆ παρθένον, τὴν ἀγνὴν καὶ θαλερὰν κόρην, ὑπὲρ ἧς ἐγένετο ἡ πρώτη θαλασσία ἐκστρατεία τῶν Ἐνετῶν, χάριν τῆς τιμῆς καὶ ἐλευθερίας τῆς ὁποίας μνηστῆρες, σύζυγοι, ἀδελφοὶ καὶ πατέρες ἀδιακρίτως τῶν κοινωνικῶν αὐτῶν θέσεων καὶ τοῦ πλούτου ἠδελφώθησαν, ἐναυμάχησαν, ἐνίκησαν.

Ἦτο ἡ τελευταία ἡμέρα τοῦ Ἰανουρίου μηνὸς καὶ κατ' ἐνετικὸν ἔθιμον ἡ μόνη ἡμέρα τῶν γάμων πάντων τὸν κατὰ τὸ διαρρεῦσαν ἔτος μνηστευθέντων. Αἱ νύμφαι λευχειμονοῦσαι, ὡραῖαι ὑπὸ τὸν ἀραχνοειδῆ πέπλον τῆς παρθενικῆς των ἀθωότητος προσήρχοντο ταὐτοχρόνως εἰς τὸν ἐπισκοπικὸν ναὸν τοῦ Ὀλίβολο, φέρουσαι ἀνὰ χεῖρας κιβωτίδιον, ἐν ᾧ περιείχετο ἢ εἰς χρήματα καὶ πολυτίμους λίθους προῖξ αὐτῶν. Ὁ ἀρχιερεὺς μετὰ τὸ τέλος τῆς λειτουργίας ηὐλόγει τοὺς γάμους τῶν πρὸ αὐτοῦ πολυαρίθμων ζευγῶν ἐν μέσῳ τοῦ ἀπανταχόθεν συρρέοντος πλήθους τῶν κατοίκων τῆς πόλεως.

Σλαῦοι πειραταὶ ἐπέπεσαν τοιαύτην τινὰ γάμων ἡμέραν ἐξ ἐφόδου εἰς τὸν ναόν, ἥρπασαν τὰς νύμφας καὶ τὰς προῖκάς των, καὶ διηυθύνθησαν εἰς ὅρμον τινά, ἀπέχοντα τῆς Βενετίας, ὅστις ἐκ τῆς αὐτόθι μεταφορᾶς τῶν νεανίδων ὠνομάσθη ἔκτοτε *porto delle donzelle*.

Οἱ Ἐνετοὶ συνελθόντες ἐκ τῆς πρώτης ταραχῆς καὶ ἐκπλήξεώς των, ὡρκίσθησαν ἐντὸς τοῦ ναοῦ, νὰ σπεύσωσιν ἅπαντες εἰς ἀπελευθέρωσιν τῶν συμπολιτίδων των καὶ ὑπὸ τὴν ἀρχηγίαν τοῦ δόγου εἰσελθόντες εἰς λέμβους, ἃς ἐκ τοῦ προχείρου ἐξώπλισαν, ἐπετέθησαν κατὰ τῶν πολυαρίθμων πειρατῶν, οὓς κατετρόπωσαν, ἀφοῦ ἀπηλευθέρωσαν τὰς ἁρπαγείσας παρθένους ὡς καὶ τοὺς ὑπ' αὐτῶν κομιζομένους θησαυρούς.

Αὕτη εἶναι ἡ πρώτη ναυμαχία καὶ νίκη τῶν Ἐνετῶν, εἰς ἀνάμνησιν δ' αὐτῆς ὁ δόγης καθιέρωσεν ἐπέτειον ἑορτὴν τελουμένην μετὰ μεγάλης πομπῆς ἐν τῷ ναῷ τῆς Παναγίας Φορμόζα — Santa Maria Formosa. — Κατὰ τὴν ἑορτὴν ταύτην δώδεκα ἐκ τῶν ὡραιοτέρων καὶ εὐγενεστέρων νεανίδων τῆς πόλεως λευχημονοῦσαι καὶ φέρουσαι κοσμήματα πολύτιμα, ἅτινα ἐδωρεῖτο αὐταῖς ὁ δῆμος, ἐπαρουσιάζοντο ἐπισήμως ἐν τῷ ναῷ πρὸς τὸν δόγην. Μετὰ ταῦτα γόνδολαι πλουσίως καὶ μετὰ σημαιῶν ἐστολισμέναι περιήγαγον αὐτὰς ἀνὰ τὴν μεγάλην διώρυγα μετ' ἀκολουθίας χιλιάδων γονδολῶν, αἵτινες καὶ λεμβοδρομίας καὶ πλαστὰς μάχας ἐξετέλουν εἰς τιμὴν πάντοτε τῶν πρωταγωνιστριῶν. Αἱ ἑορταὶ αὗται διήρκουν ἀπὸ τῆς 25ης Ἰανουαρίου μέχρι τῆς 2ας Φεβρουαρίου, ὑπερέβησαν κατὰ τὴν λαμπρότητα πᾶσαν ἄλλην ἐθνικὴν ἑορτήν, καὶ ἀπετέλουν τὸ εὐγενέστερον ἐγκώμιον τῆς τιμῆς, τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ σεβασμοῦ, ὃν ὁ Ἐνετικὸς λαὸς ἔτρεφε πρὸς τὸ γυναικεῖον φῦλον.

Ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης οἱ Ἐνετοὶ κατενόησαν ὅτι ἡ ἰσχὺς ἔγκειται ἐν τῇ ἑνότητι. Πατρὶς δι' αὐτοὺς δὲν ἦτο ἰδέα κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον ἀφῃρημένη ὡς συμβαίνει εἰς τοὺς συγχρόνους λαοὺς μὲ τὸ νέον σύστημα τῶν νόμων καὶ διοικήσεων. Πατρὶς ἦτο ὁ οἶκος, ἡ σύζυγος, αἱ θυγατέρες, τὰ ἀδύνατα ταῦτα μέλη ἑκάστης οἰκογενείας. Ἡ ἁρπαγὴ τῶν θυγατέρων, τῶν μνηστῶν καὶ τῶν θησαυρῶν των ὑπῆρξε δι' αὐτοὺς ἓν μέγα καὶ σωτήριον μάθημα. Ἵνα προφυλάξωσιν ἐν τῷ μέλλοντι ταύτας ὠφειλον ἡνωμένοι καὶ ἀπὸ κοινοῦ εἰς θυσίας ὑποβαλλόμενοι νὰ καταστήσωσι τὴν πατρίδα των σεβαστήν. Ὅταν ὁ Οὐγγρικὸς στόλος φθάσῃ εἰς τὸν λιμένα τῆς Βενετίας, ὁ Ἐνετικὸς λαὸς δὲν ἔχει ἀνάγκην προσκλήσεως εἰς τὰ ὅπλα καὶ εἰς τὰ πλοῖα παρὰ τῶν ἀρχόντων του. Ἕκαστος πολίτης ἔχει τὴν λέμβον του, τρέχει, τὴν διοικεῖ αὐτοπροσώπως καὶ μαχόμενος ὑπερασπίζεται ὄχι τὸ στενὸν τοῦ Μαλαμόκου, ἀλλὰ τὸν οἶκόν του, τὴν περιουσίαν του, τὰ τέκνα του. Αἱ πρῶται ἐκεῖναι ναυμαχίαι των παρέχουσιν εἰκόνα παράδοξον. Ἤθελέ τις εἴπει ὅτι πυρκαϊὰ ἐκραγεῖσα εἰς διάφορα τῆς πόλεως μέρη ὠθεῖ ἕκαστον ἰδιοκτήτην εἰς ἀπονενοημένην ὑπεράσπισιν τοῦ οἴκου του. Χωρὶς νὰ εἶναι συστηματικοὶ πυροσβέσται, ἕκασπος φέρει ἀντλίαν καὶ καταπολεμεῖ μανιωδῶς τὰς ἀπειλητικὰς φλόγας.

Ἔκτοτε ὁ Ἐνετὸς ἐξῳκειώθη νὰ ἐνεργῇ αὐτοπροσώπως, νὰ αἰσθάνηται ἑαυτὸν συμπεριλαμβανόμενον εἰς τὴν λέξιν καὶ ἔννοιαν τῆς πατρίδος, νὰ ὑβρίζηται καὶ ἀπειλῆται ὅταν αὕτη διατρέχῃ κίνδυνον, νὰ τὴν θαυμάζῃ καὶ περιφρονῇ τοὺς ἄλλους, νὰ καμαρώνῃ ἑαυτὸν ὡς στρατιώτην εὐγενοῦς, νοήμονος, θριαμβεύοντος στρατοῦ, ὅστις βαδίζει ὑπὸ τὴν σημαίαν καὶ τὰ σύμβολα τοῦ Ἁγίου Μάρκου, τοῦ ἀντιπροσώπου τούτου τοῦ Θεοῦ τοῦ χριστιανισμοῦ.

Αἰσθανόμενος ἕκαστος πολίτης ἑαυτὸν μέγαν, δὲν ἐδίστασε νὰ ἐπιχειρήσῃ μεγάλα, νὰ ἐπιτελέσωσι δ' ἀπὸ κοινοῦ τὰ θαυμάσια ἐκεῖνα, ἅτινα μόνοι οἱ Ἕλληνες τῆς ἀρχαιότητος εἰς προγενεστέρους αἰῶνας κατώρθωσαν.

Αἱ γυναῖκες συμπεριλαμβανόμεναι καὶ αὗται εἰς τὴν μεγάλην ταύτην πατριωτικὴν ὁμάδα δὲν μετέσχον μὲν τῶν ναυμαχιῶν καὶ θαλασσίων κινδύνων, εἰς οὓς ἐξετίθετο ὁ ἀνήρ, ἐμόρφωνον ὅμως υἱοὺς πατριώτας καὶ ἔψαλλον ἐνθουσιώδεις τοὺς θριάμβους καὶ τὰς νίκας τῶν συζύγων καὶ ἀδελφῶν των.

Πολλαὶ ποιήτριαι ἀνεδείχθησαν κατὰ τοὺς θριαμβευτικοὺς ἐκείνους τῆς Ἐνετικῆς δημοκρατίας χρόνους, ὡραῖα δ' ἔγράφησαν ᾄσματα ὑπὸ γυναικῶν εἰς τιμὴν ἡρώων καὶ προμάχων τῆς πατρίδος. Ἐκ τούτων σώζονται ἐννέα ἀξιόλογα ποιήματα τῆς διασήμου ποιητρίας Βερονίκης Φράγγο, ποιηθέντα εἰς τιμὴν τοῦ κατὰ τὴν πολιορκίαν τῆς Κύπρου φονευθέντος ἀρχηγοῦ τοῦ Ἐνετικοῦ στρατοῦ Νέστορος Μαρτινέγκου.

Σύγχρονος ταύτης ποιήτρια ἐγένετο ἡ Μοδέστα Πότζο, ἥτις μετωνομάσθη βραδύτερον Μοδεράτα Φόντο. Εἰς αὐτὴν ὀφείλεται ἓν τῶν ὡραιοτέρων ἐπῶν τῆς Ἐνετικῆς ποιήσεως, τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον Φλοριδόρο, συγκείμενον ἐκ δέκα τριῶν ᾀσμάτων καὶ ἀφιερωθὲν ὑπὸ τῆς ποιητρίας εἰς τὸν μέγαν δοῦκα τῆς Τοσκάνης Φραγγίσκον τῶν Μεδίκων καὶ εἰς τὴν Λευκὴν Καστέλο.

Περὶ τοῦ ἔπους τούτου ἀποφαίνεται ὁ διάσημος κριτικὸς Ζιλιόλι «ὅτι εἶναι ἓν τῶν ἀρίστων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης διά τε τὴν ἀγνότητα τοῦ ὕφους, τὴν δύναμιν τῆς συλλήψεως, καὶ τὴν ζωηρότητα τῶν εἰκόνων, προσομοιάζον ἐν πολλοῖς τὰς ποιήσεις τοῦ Ἀριόστου καὶ τοῦ Τάσσου» *

Ἕτερον ὡραῖον ποίημα αὐτῆς, δημοσιευθὲν μετὰ τὸν θάνατον αὐτῆς εἶναι τὸ ὑπὸ τὸν τίτλον «ἀξία τῶν γυναικῶν» (Merito delle donne), ὅπερ ἀποδεικνύει, ὅτι καὶ κατὰ τὸν μεσαίωνα αἱ γυναῖκες ἠγωνίζοντο, ἵνα ἀναδείξωσιν ἑαυτάς.

Σύγχρονος αὐτῆς, ἀκμάσασα ἐπίσης κατὰ τὸν XVI αἰῶνα ὑπῆρξεν ἡ Φραγκίσκα Μπάφφο, ἥτις τοσαύτην ἀπέκτησε ποιητικὴν φήμην, ὥστε ἀπὸ ξένας πόλεις προσήρχοντο πολλοὶ ἵνα γνωρίσωσι προσωπικῶς τὴν ἔξοχον γυναῖκα. Ἐπίσης μεγάλην φήμην ἀπέκτησεν ἡ Ὀλυμπία Μαλισιέρου, ἥτις ἔγραφε καὶ ὡμίλει ἀπταίστως τὴν λατινικὴν γλῶσσαν καὶ ἧς τὰ ἔργα ἐκρίθησαν παρὰ τοῦ Cisogna, ὡς δυνάμενα νὰ παραβληθῶσι μετὰ τῶν ποιημάτων τῶν πρώτων λυρικῶν τῶν χρόνων ἐκείνων. Τὰ ποιήματά της ἀπηγγέλλοντο εἰς τὰς ἀκαδημαϊκὰς αἰθούσας, ἀνεφέρετο δὲ τὸ ὄνομά της μετὰ θαυμασμοῦ παρὰ πάντων τῶν Ἐνετῶν καὶ ξένων σοφῶν τῶν χρόνων ἐκείνων.

Ἡ Ἄγγελα Τορνιμπένη Σερένα, ἡ ἀφιερώσασα θαυμασίους στίχους τῆς εἰς τὴν Ἰσαβέλλαν τῆς Πορτογαλλίας, παρ' ἧς πλουσιώτατα ἔλαβε δῶρα, ἡ Φοσκαρίνα Φοσκαρίνη Βενιέ, ἥτις πλὴν τῶν ὡραίων ποιημάτων της ἐγένετο καὶ διάσημος εἰς τὰ γράμματα καὶ τὰς ἐπιστήμας, ἡ Βικέντζα Ἀρμάνη ἥτις διεκρίθη ὡς ποιήτρια, μουσικός, καὶ γλύπτρια ἀρίστη, ἡ Κεκιλία Μικιέλη, ἡ Γασπάρα Στάμπα, ἡ Ἀδριάνα Κονταρίνη Τρεβιζὰν ὑπῆρξαν ποιήτριαι ἔξοχοι, περὶ ὧν μετὰ θαυμασμοῦ καὶ ἐγκωμίων γράφουσιν οἵ τε σύγχρονοι καὶ μεταγενέστεροι κριτικοί.

Περὶ τὸ 1595 δὲ ἤκμασεν ἡ Λουκρητία Μαρινέλλη, ἧς σώζονται μέχρι σήμερον τὰ θαυμάσια ἔπη: Ἡ ἱερὰ περιστερά, ποίημα ἡρωϊκόν. Ὁ ἐρωτευμένος καὶ παραφρονῶν ἔρως, ἡ εὐγένεια καὶ ἐξοχότης τῶν γυναικῶν καὶ τὰ ἐλαττώματα καὶ αἱ κακίαι τῶν ἀνδρῶν, ὁ βίος τῆς Θεοτόκου, ὁ Ἐρρῖκος ἤτοι ἡ κατάληψις τοῦ Βυζαντίου, ἡρωϊκὸν ἔπος δημοσιευθὲν τὸ 1635, ἐν ᾧ ὑμνεῖται ἡ δόξα καὶ αἱ νίκαι τοῦ κατακτητοῦ τῆς Κωνσταντινουπόλεως δόγου Ἐρρίκου Δανδόλου.

Ἀλλὰ καὶ δραματικαὶ ποιήτριαι ἔξοχοι διεκρίθησαν κατὰ τὰς ἀρχὰς τοῦ δεκάτου ἕκτου αἰῶνος. Ἡ Λουΐζα Βεργάλη, θυγάτηρ ὑποδηματοποιοῦ, εἶναι ἡ πρώτη τῆς Βενετίας γυνὴ δραματουργός. Μόλις εἴκοσι δύο ἐτῶν ἐδημοσίευσε τὸ πανδήμου πυχὸν ἐπιδοκιμασίας δρᾶμά της ὑπὸ τὸν τίτλον Ἄγις. Εἰς αὐτὴν ὀφείλονται πολλὰ ἄλλα δράματα καὶ αἱ εἰς στίχους ἐπιτυχέσταται μεταφράσεις ἐκ τοῦ λατινικοῦ τῶν ἓξ κωμῳδιῶν τοῦ διασήμου λατίνου ποιητοῦ Τερεντίου, πάντων τῶν ἔργων τοῦ Ρακίνα, τοῦ Μισανθρώπου τοῦ Μολιέρου καὶ ἄλλων.

Ἡ Ρώμη, τὸ Μιλάνον, ἡ Ἱσπανία, ἡ Πολωνία προσεκάλεσαν ἐπανειλημμένως τὴν ἔξοχον δραματουργὸν νὰ τιμήσῃ ταύτας δι' ἐπισκέψεώς της καὶ γενναῖα τῇ προσέφερον ποσά, ἵνα διδάξῃ τὴν δραματικὴν ποίησιν εἰς τὰ Πανεπιστήμια καὶ τὰς Ἀκαδημίας των, ἀλλ' ἡ ἔξοχος πατριῶτις οὐδέποτε ἀπεχωρίσθη τῆς γλυκείας πατρίδος, ἣν τόσον ἐτίμησε διὰ τῶν ὡραίων ἔργων της.

Ἡ Κορνηλία Βάρβαρο Γρίτη καὶ ἡ Μαρία Μαρκέλου ἔτυχον τῆς ὑψίστης τιμῆς νὰ ἴδωσιν ἑαυτὰς τασσομένας ὑπὸ τὰ ψευδώνυμα Aurisbe Tarsense καὶ Florinda Nestanea ἐν τῇ χορείᾳ τῶν διασημοτέρων ποιητῶν τῆς Ἰταλίας ἐν τῇ Ἀρκάδια τῆς Ρώμης.

Μεταξὺ τῶν γνωστοτέρων ποιητριῶν ἀνεδείχθησαν καὶ ἡ Τρὼν σύζυγος τοῦ συμβούλου τῆς δημοκρατίας Τρών, ἡ Ἰωάννα Καρριέρα ἀδελφὴ τῆς διασήμου ζωγράφου Ροζάλμπας Καρριέρα, ἡ Ἰουλία Λάμα, ἡ Γιρολάμα Γότζη Κορνάρο καὶ πολλαὶ ἄλλαι ὧν τὰ ὀνόματα παραλείπομεν, καὶ αἵτινες διὰ τῶν θαυμασίων ἔργων των συνέχισαν τὸν ἀγῶνα, ὃν ἡ γυνὴ ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων ἀγωνίζεται, καὶ δι' ὧν ἀποδεικνύει τὴν ἰσότητά της πρὸς τὸν τὴν πνευματικὴν ὑπεροχὴν ὑπὲρ ἑαυτοῦ καὶ μόνου διεκδικοῦντα ἄνδρα.

* Storia inedita de' poeti italiani (cod. della Biblioteca Marciana, n. CLXII).

Η ΤΡΟΦΟΣ

Ἡ οἰκογένεια Μωρὲν ἦτο σχεδὸν πτωχή. Ὁ κ. Μωρὲν ἦτο καθηγητὴς εἰς δημόσιόν τι σχολεῖον φίλεργος, γλυκὺς καὶ λατρεύων τὴν σύζυγόν του, ἥτις ἦτο κόρη μικρεμπόρου ζωηρά, εὐφυὴς καὶ ὑπὸ πολλῶν προτερημάτων κεκοσμημένη. Ὁ σύζυγος ἐλάμβανε μισθὸν τριῶν χιλιάδων πεντακοσίων δραχμῶν, ὅστις διὰ τῆς τάξεως καὶ οἰκονομίας ἐπήρκει εἰς ὅλας των τὰς ἀνάγκας. Ἡ οἰκία των ἦτο μικρά, εἶνε ἀληθές, πλὴν καθαρωτάτη, ἡ δὲ αἴθουσα αὐτῶν ἐκοσμεῖτο διὰ πολλῶν ἔργων γυναικείων χειρῶν καὶ διὰ φυσικῶν ἀνθέων. Διὰ τῆς ἐπιδεξιότητος καὶ τῆς καλλαισθησίας αὐτῆς ἡ οἰκοδέσποινα, ἥτις ἔρραπτε μόνη τὰς ἐνδυμασίας της, ἀντὶ μικρὰς δαπάνης ἐνεδύετο κομψότατα· μετέβαινον εἰς τὸ θέατρον τετράκις ἢ πεντάκις τοῦ ἔτους καὶ ἐνίοτε τὴν Κυριακὴν εἰς τὰς συναυλίας· ἐπεσκέπτοντο τὰς ἐκθέσεις καὶ ἔκαμνον μακροὺς ἐξοχικοὺς περιπάτους· ἦσαν μετριόφρονες, ὀλιγαρκεῖς, προνοητικοὶ καὶ κατώρθωνον οὕτω νὰ ἀπολαμβάνωσι μετὰ παιδικῆς περιεργείας πασῶν τῶν ἀπολαύσεων, ἃς μία πόλις προσφέρει, συγχρόνως δὲ νὰ κάμνωσι καὶ μικράς τινας οἰκονομίας.

Ἡμέραν τινὰ ἡ κ. Μωρὲν ἠσθάνθη ὅτι μετ' ὀλίγον θὰ ἐγίνετο μήτηρ καὶ τοῦτο τῇ ἐπροξένησε μεγίστην χαράν· ἡ καρδία της ἐσκίρτα, ὅτε ἀνελογίζετο, ὅτι μετ' ὀλίγον ἤθελεν ἀποκτήσει τέκνον· ἀπεφάσισε νὰ τὸ γαλουχήσῃ μόνη καὶ νὰ προσλάβῃ μικρὰν ὑπηρέτριαν· ἤρχισε λοιπὸν τὴν προετοιμασίαν τῶν σπαργάνων καὶ αἱ ὧραι παρήρχοντο μὲ τὰ θελκτικὰ ταῦτα ὄνειρα.

Τέλος ἡ κρίσιμος ἡμέρα ἔφθασεν· ἡ λεχὼ ὑπέφερε πολύ· πλὴν ὅταν τῇ παρουσίασαν τὸ τέκνον μης μειδίαμα ἀνεκφράστου τρυφερότητος ἐπλανήθη ἐπὶ τῶν ὠχρῶν χειλέων της.

—Εἶνε ὡραῖον, εἶπε, θὰ τὸ ὀνομάσωμεν Γεώργιον, καὶ εἴθε ὁ Θεὸς νὰ τὸ καταστήσῃ εὐτυχὲς.

Τὴν ἐπαύριον ἡ νεαρὰ γυνὴ κατελήφθη ὑπὸ πυρετοῦ· ὁ ἰατρὸς ἀπεφάνθη, ὅτι θὰ σωθῇ ἴσως, ἀλλὰ δὲν θὰ δυνηθῇ νὰ γαλουχήσῃ τὸ τέκνον της· τὸ δὲ νεογνὸν ἦτο ἀδυνάτου κράσεως, καὶ ὁ θηλαστὴρ θὰ ἦτο ὁ θάνατος του, ἀνάγκη λοιπὸν νὰ προσλάβωσι τροφὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἢ νὰ ἐμπιστευθῶσιν αὐτὸ εἴς τινα τροφὸν ἐν τῇ ἐξοχῇ.

Τροφὸς ἐν τῇ οἰκίᾳ ἦτο πρᾶγμα ἀδύνατον, οὔτε δι' ἑξήκοντα δραχμῶν κατὰ μῆνα δὲν θὰ εὕρισκον· ἄλλως τε τὸ οἴκημα ἦτο τόσον μικρόν, ὥστε θὰ ἐγίνετο ἀνάγκη μετοικήσεως καὶ ἐκτὸς τούτου ἂν ἡ ἀσθένεια τῆς μητρὸς παρετείνετο ἔπρεπε νὰ προσλάβωσιν ὑπηρέτριαν, ὅπερ θὰ ἐπέφερε τὴν οἰκονομικήν των καταστροφήν· δι' ὅλους τοὺς λόγους τούτους προετίμησαν τὸ δεύτερον καὶ ὁ κ. Μωρὲν μετέβη εἰς τὸ πρακτορεῖον τὸν τροφῶν, ἐξέλεξε μίαν εὐτραφῆ, εὐειδῆ μὲ ἐρυθρὰς παρειάς, ἧς ἡ φυσιογνωμία τῷ ἐφάνη καλή· ὠνομάζετο Ροζαλία καὶ κατῴκει εἰς τὰ πέριξ· ὁ σύζυγος της ἦτο καραγωγεὺς καὶ εἶχε δύο τέκνα, τὸ μὲν ὀκταετές, τὸ δὲ δεκαπέντε ἡμερῶν μόλις· ἔφερε καλὰς συστάσεις ἀπό τε τὸν δήμαρχον καὶ τὸν ἱερέα τοῦ χωρίου.

—Θὰ τὸ προσέχῃς τὸ μικρόν μου τῇ εἶπεν;

Ἡ τροφὸς ἤρχισε τὰς ὑποσχέσεις.

—Ὦ ἡ κυρία δύναται νὰ μένῃ ἥσυχος, μὲ γνωρίζουσιν εἰς τὴν χώραν· ἡ κυρία δύναται νὰ πληροφορηθῇ· θὸ τὸ προσέχω καλλίτερον ἀπὸ τὸ ἰδικόν μου, τοιαύτη εἶμαι ἐγώ· ἔπειτα εἶνε καὶ καθῆκόν μου· δὲν ἔχει οὕτω, κυρία; Πτωχό μου μικρό, τὸ ἀγαπῶ ἤδη, ἐὰν ἡ κυρία θέλῃ, θὰ τὸ γαλουχήσω ἀμέσως ἀμέσως, διότι τὸ γάλα μου μὲ στενοχωρεῖ πολύ.

Ἡ δυστυχὴς μήτηρ ἔμεινε κατεγοητευμένη, μολονότι μὲ ζηλότυπον ὄμμα εἶδε τὸν μικρόν της Γεώργιον θηλάζοντα τὸ πρῶτον εἰς τοὺς κόλπους μιᾶς ξένης.

Ἔφερον εἰς τὴν Ροζαλίαν τὰ μικρὰ σπάργανα· τῇ ἐδώρησαν νέαν ἐσθῆτα οἱ Μωρέν.

Ἡ Ροζαλία διεχύθη εἰς εὐχαριστήσεις.

—Ἄ! φαίνεσθε, κυρία, ὅτι εἶσθε καλὴ καὶ εὐγενής!

Κατὰ τὴν στιγμὴν τῆς ἀναχωρήσεως, ἡ ἀσθενὴς ἔδωκε παρατεταμένα φιλήματα εἰς τὸ τέκνον της καὶ δάκρυα ἔρρεον ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της. Εἶτα ὁ κ. Μωρὲν ὡδήγησε τὴν τροφὸν εἰς τὸν σταθμόν, ἐπιστρέψας δὲ εἶπεν εἰς τὴν σύζυγόν του:

—Ἡ γυνὴ αὕτη μοὶ φαίνεται καλὴ καὶ πιστεύω ὅτι θὰ περιποιηθῇ καλῶς τὸν υἱόν μας.

Ἀλλ' ἡ κατάστασις τῆς νεαρᾶς μητρός, ἣν ἡ σκηνὴ τοῦ ἀποχωρισμοῦ πολὺ συνεκίνησεν, ἐχειροτέρευσεν· ὁ πυρετὸς ηὔξησεν· εἶχε παραληρήματα καὶ πάντες ἐφοβήθησαν διὰ τὴν ζωήν της· ἐπὶ τέλους ὅμως ὁ κίνδυνος παρῆλθε καὶ ἡ ἀσθενὴς εἰσῆλθεν εἰς τὸ τῆς ἀναρρώσεως στάδιον, ὅπερ ὑπῆρξε μακρόν, καὶ κατὰ τὸ ὁποῖον ἦτο τόσον ἀδύνατος, ὥστε ὑπεχρεοῦτο νὰ μένῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ· καὶ ὅμως πόσον ἐπεθύμει νὰ ἴδῃ τὸ μικρόν της! Τὴν πολυπόθητον ταύτην ἡμέραν προσμένουσα κατεσκεύασε μικρὰν ἐκ τριχάπτων ἐσθῆτα, ἣν ἀπέστειλεν εἰς τὴν τροφόν. Ἐν τούτοις ὁ σύζυγος τῆς Ροζαλίας ἔγραφε τακτικώτατα ἅπαξ τῆς ἑβδομάδος μὲ τὰς ἰδίας πάντοτε φράσεις. «Λαμβάνω τὸν κάλαμον διὰ νὰ σᾶς γράψω, ὅτι τὸ παιδίον ὑγιαίνει· εἶνε ἤδη εὐτραφὲς καὶ ρωμαλέον, ἡ κυρία δὲν θέλει τὸ ἀναγνωρίσει»· ἐζήτει δὲ χρήματα πρὸς ἀγορὰν ζακχάρεως καὶ σάπωνος προσθέτων: «Τὰ πάντα εἶνε ὑπερτιμημένα· ἡ κυρία δὲν γνωρίζει τί χρειάζεταί τις διὰ νὰ ἀναθρέψῃ παιδίον».

Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μωρὲν ηὐχαρίστουν τότε τὴν τροφὸν διὰ τὰς περιποιήσεις, ἃς ἐπεδαψίλευεν εἰς τὸ τέκνον των, καὶ ἀπέστελλον περιπλέον εἰς αὐτὴν πέντε δραχμὰς κατὰ μῆνα· πλὴν ἐκεῖνοι ἐγνώριζον μετὰ πόσης στενοχωρίας! Κατὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς νεαρᾶς γυναικὸς ἐδαπανήθησαν πολλά, ἐδέησε νὰ προσληφθῇ καὶ ὑπηρέτρια πρὸς τούτοις ἡ μακρὰ ἀνάρρωσις αὐτῆς τοὺς ἠνάγκασε νὰ ὑποβληθῶσιν εἰς ἔξοδα ἔκτακτα καὶ οὕτως αἱ μικραὶ των οἰκονομίαι ταχέως ἐξηντλήθησαν. Ἀλλοίμονον! πόσα δάκρυα ἤθελε χύσει ἡ δύστηνος μήτηρ, ἐὰν ἐγνώριζε πῶς μετεχειρίζοντο τὸν υἱόν της!

Ἡ Ροζαλία δὲν ἦτο κακή, ἀλλ' εἶχε καὶ τέκνον, φυσικῶς λοιπὸν ἐκεῖνο προετίμα καὶ ἐκεῖνο πρῶτον ἐθήλαζεν· ὅταν ἐκεῖνο ἐκορέννυτο δὲν ἔμενε σχεδὸν τίποτε διὰ τὸ ἄλλο· ἔδιδον εἰς αὐτὸ γάλα ἀγελάδος καὶ συχνότατα, ὅταν τοῦτο ἦτο ἀκριβόν, τὸ ἔτρεφον μὲ πυκνὴν ψωμόσουπαν, ἀλλὰ δὲν ἦτο τοῦτο μόνον· ἡ Ροζαλία ἦτο καλὴ μήτηρ καὶ ὡς ἀμαθὴς εἶχε τὴν συνείδησίν της ἀρκετὰ εὐρεῖαν· ἐνόμιζε λοιπὸν φυσικώτατον νὰ ἐνδύῃ τὸ τέκνον της διὰ τῶν σπαργάνων καὶ ὡραίων ἐνδυμάτων τοῦ μικροῦ Γεωργίου, ὅτε δὲ ἡ ἐκ τριχάπτων ἐσθὴς ἦλθεν, ἀμέσως τὴν περιεβλήθη ὁ Πέτρος της.

—Ὤ! πόσον εἶνε ὡραῖον τὸ μικρόν μου ἀγόρι! ἔλεγε. Καὶ ἐπειδὴ ὁ Γεώργιος θέλων ἀναμφιβόλως νὰ διεκδικήσῃ τὰ δικαιώματά του ἐκραύγαζεν ἀπελπιστικῶς. Θὰ σιωπήσῃς, κακόπαιδο; ἔλεγε, Θεόδωρε, φέρε τον εἰς τὸν κῆπον. Καὶ τοῦτο ἐγίνετο, ὁσάκις ὁ Γεώργιος ἔκλαιεν.

Ἀλλ' ὁ μικρὸς Γεώργιος κακῶς τρεφόμενος πάντοτε ἔκλαιεν.

—Εἶνε κακός, ἐψιθύριζεν ἡ Ροζαλία· καὶ ἐνεπιστεύετο τὸν τρόφιμον αὐτῆς εἰς τὸν μεγαλήτερον υἱόν της Θεόδωρον, ὅστις μὴ ἔχων οὐδένα λόγον νὰ θυσιάζῃ τὴν ἐλευθερίαν τουχάριν τοῦ δυστυχοῦς μικροῦ ἀπέθετεν αὐτὸν ἡσύχως ἐπὶ σωροῦ χόρτου καὶ ἐπήγαινε νὰ παίξῃ μετὰ τῶν συντρόφων του. Ὁ Γεώργιος εἶχε πρόσωπον μικροῦ πιθήκου, ὠχρὸν καὶ ἐρρυτιδωμένον· δὲν ἔμενον ἐξ αὐτοῦ ἢ μόνον τὸ δέρμα καὶ τὰ ὀστᾶ· καὶ ὅμως δὲν ἤθελε ν' ἀποθάνῃ.

Τέλος ἔφθασεν ἡ ἡμέρα, καθ' ἣν ἡ νεαρὰ γυνὴ ᾐσθάνθη ἑαυτὴν τόσον καλά, ὥστε νὰ ὑπάγῃ νὰ ἴδῃ τὸ τέκνον της, καὶ εἰσῆλθε μετὰ τοῦ συζύγου της εἰς τὸν σιδηρόδρομον· ἀλλ' ἡ ἀπόφασίς των ἐγένετο τόσον αἰφνηδίως, ὥστε δὲν προέλαβον νὰ εἰδοποιήσωσι τὴν τροφὸν περὶ τούτου.

Τὸ χωρίον τῆς Ροζαλίας ἦτο ἡμίσειαν ὥραν μακρὰν τοῦ σταθμοῦ καὶ ὁ καιρὸς ὁμιχλώδης· ἡ θεὰ δὲ τῶν ὀλίγων καπνισμένων καλυβῶν τῶν εὑρισκομένων ἐν μέσῳ ἀπεράντου πεδιάδος ἐπροξένησε θλιβερὰν ἐντύπωσιν εἰς τὴν κ. Μωρέν, ἥτις μετὰ τόσης χαρᾶς ἤρχετο ἐκεῖ.

Γραῖα τις καθημένη εἰς τὸ κατώφλιον τῆς θύρας τῆς ὑπέδειξε τὴν κατοικίαν τῆς τροφοῦ, ἡ δὲ καρδία τῆς μητρὸς συνεσφίγγθη, ὅταν εἰσῆλθεν εἰς τὸ ρυπαρὸν καὶ γυμνὸν δωμάτιον τῶν χωρικῶν, πλῆρες ὀσμῆς τυροῦ, ὃν ἐξήραινον ἐκεῖ, καὶ ᾐσθάνθη ἔλεγχον συνειδήσεως σκεπτομένη εἰς ποίαν ἀθλιότητα ἐνεπιστεύθη τὸ μικρόν της.

Ὁ Πέτρος ἐκάθητο εἰς τὴν γωνίαν τῆς ἑστίας ἐπὶ τῆς μικρᾶς ἕδρας ἐνδεδυμένος τὰ φορέματα τοῦ Γεωργίου, ἐνῷ ὁ Γεώργιος εὑρίσκετο ἐν τῷ κήπῳ ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ Θεοδώρου καὶ κατὰ τύχην δὲν ἐκραύγαζεν αὐτὴν τὴν στιγμήν.

Ἡ κ. Μωρὲν ἔσπευσε πρὸς τὸν Πέτρον.

—Ὤ! τὸ ἀγαπητόν μου μικρόν! εἶπεν! Ὤ! τὸν Γεώργιόν μου! πόσον εἶναι ὡραῖος! Πόσον εἶναι ὑγιής! Χωρὶς αὐτὴν τὴν ἐσθῆτα οὐδέποτε θὰ τὸ ἀνεγνώριζον· ἀλλά, τροφός, διατί τοῦ τὴν φορεῖς καθεκάστην;

Ἡ Ροζαλία ἐν ριπῇ ὀφθαλμοῦ ἐνόησε τὴν θέσιν της καὶ ἀπεκρίθη χωρὶς νὰ διστάσῃ:

—Ὤ, κυρία, τοῦ πηγαίνει τόσον καλά. Ἔλα, παιδί μου, φίλησε τὴν κυρίαν, εἶναι ἡ μαμά σου. Βλέπετε, κυρία, πόσον ὁμοιάζει μὲ τὸν κύριον;

Πλὴν ὁ εὐτραφὴς καὶ ἐρυθρὸς Πέτρος πάντα ἄλλον ὡμοίαζεν ἐκτὸς τοῦ κ. Μωρέν, ὅστις κλίνας πρὸς τὸ βρέφος καὶ παρατηρήσας αὐτὸ εἶπε πρὸς τὴν σύζυγόν του:

—Θεέ μου, δὲν εἶμαι κακὸς πατήρ, ἀλλὰ τὸ τέκνον σου δὲν εἶναι διόλου ὡραῖον.

—Δὲν εἶναι ὡραῖον! ὁ κύριος ἔχει λάθος, ὑπέλαβε ξηρῶς ἡ Ροζαλία μετὰ πεποιθήσεως, ἥτις συνεκίνησε τὴν μητέρα.

—Καὶ τὸ τέκνον σου, τροφός; ἠρώτησεν αὕτη, δὲν δυνάμεθα νὰ τὸ ἴδωμεν;

—Ὤ, εἶναι εἰς τὴν μάμμην του μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ του· ἐζήτησε σήμερον νὰ τὸ ἴδῃ καὶ ἐγὼ τὸ ἀπέστειλα, διότι δὲν τὸ θηλάζω πλέον παρὰ πρωὶ καὶ ἑσπέρας· ὅλον τὸ γάλα μου εἶναι διὰ τὸ τέκνον σας.

—Ἀλλά, τροφός, δὲν πρέπει, δὲν τὸ θέλω καθόλου· πρέπει καὶ τὰ δύο ἐξ ἴσου νὰ τρέφωνται.

—Μὴ ἀνησυχεῖτε, ὁ Πέτρος μου εἶναι ρωμαλέος, θὰ τὸν ἴδητε ἐντὸς ὀλίγου, διότι ὁ κύριος καὶ ἡ κυρία θὰ μείνωσι βεβαίως ἐπί τινας ἡμέρας.

—Ὄχι τροφός, θ' ἀναχωρήσωμεν μὲ τὸν πρωϊνὸν σιδηρόδρομον.

—Τότε θὰ λάβητε μίαν ὀμελέτταν καὶ ὀλίγον οἶνον· ἔχομεν καλὸν οἶνον, δὲν δύνασθε ν' ἀποποιηθῆτε.

Καὶ ἡ Ροζαλία προφασισθεῖσα ὅτι μεταβαίνει νὰ προετοιμάσῃ ταῦτα ἐξῆλθε καὶ εὗρε τὸν Θεόδωρον εἰς τὸν κῆπον.

—Ἄκουσε, τῷ εἶπε, φέρε τὸν Γεώργιον εἰς τὴν μάμμην σου ἢ ὅπου ἀλλοῦ θέλεις καὶ μὴ ἐπιστρέψῃς πρὸ τῆς αὔριον· ἄλλως θὰ σὲ ξυλοκοπήσω· λάβε καὶ τὸν θηλαστῆρα· καὶ εἰσῆλθε μὲ βλακῶδες μειδίαμα ἐπὶ τῶν χονδρῶν χειλέων της, ἐνῷ ἡ κ. Μωρὲν παρατηροῦσα τὸν Πέτρον ἐψιθύριζεν:

—Ἀλλὰ μοῦ μειδιᾷ, δὲν μὲ φοβεῖται διόλου, νομίζει τις ὅτι μὲ γνωρίζε ἤδη.

Μετὰ ἕνα μῆνα ὁ κ. καὶ ἡ κ. Μωρὲν ἐλάμβανον ἐπιστολὴν τοῦ καρραγωγέως, ἥτις τοῖς ἀνήγγελλε τὸν θάνατον τοῦ Γεωργίου. «Τῷ ἐπῆλθεν αἰφνηδίως» ἔγραφε, μολονότι τὸν ἐπεριποιοῦντο πολὺ ἐνῷ ἡ Ροζαλία ἦτο ἀσθενής. Οὕτω λοιπὸν καὶ ὁ μικρὸς Γεώργιος δὲν ἠδυνήθην' ἀποφύγῃ τὴν φρικώδη τύχην τῶν παιδίων ἅτινα ὑποφέρουσι, κραυγάζουσι ἐπί τινας μῆνας καὶ τὰ ὁποῖα ἀποθνήσκουσι χωρὶς νὰ ἐννοήσωσι τίποτε. Μίαν νύκτα δὲν ἠθέλησε νὰ κοιμηθῇ, ἀπεποιήθη τὴν ψωμόσουπαν καὶ τὸν θηλαστῆρα, ἀπεποιήθη καὶ αὐτὸ τὸ γάλα τῆς Ροζαλίας, ὅπερ λίαν ἀργὰ τῷ προσεφέρθη· οἱ ὀφθαλμοί του ἐστρέφοντο σπασμωδικῶς πρὸς τὰ ἄνω, αἱ παρειαί του ἔλαβον τὸ χρῶμα τῆς γῆς· ἠγωνία καὶ ἔπειτα περὶ τὴν πρωΐαν ἀντὶ κραυγῶν ἀφῆκε μικρὸν στεναγμόν, σχεδὸν παράπονον, τέλος ἐριώπησε καὶ δὲν ἐκινήθη πλέον. Εὐτυχὴς ἡ μήτηρ του, ἡ ὁποία δὲν παρέστη εἰς τὸ φρικτὸν τοῦτο θέαμα.

Ἔβρεχεν, ὅταν οἱ γονεῖς του ἔφθασαν εἰς τὸ χωρίον· ἡ νεαρὰ γυνή, ἥτις ἔκλαιεν ἀφ' ἧς στιγμῆς ἔμαθον τὴν θλιβερὰν εἴδησιν, ἐκλονίζετο ὑπὸ τὰ διάβροχα ἐνδύματά της καὶ εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθροὺς ὑπὸ τὸν μέλανα πέπλον της.

Ἡ Ροζαλία ἀπὸ τῆς πρωΐας εἶχεν ἀποστείλει τὸν Θεόδωρον καὶ τὸν Πέτρον εἰς τὴν μάμμην των· καὶ ἐκείνη ἔκλαιεν εἰλικρινῶς καὶ τόσον δυνατά, ὥστε ἡ κ. Μωρέν, ἀμέσως ἔδραμε πρὸς αὐτὴν καὶ τὴν ἐνηγκαλίσθη, εἶτα παρετήρησεν εἰς τὸ λίκνον τὸ μικρὸν πτῶμα· ὁ Γεώργιος ἔφερε διὰ πρώτην φορὰν τὴν ἐσθῆτα τὴν ὑπὸ τοῦ Πέτρου ἐρρυπωθεῖσαν· εἶχε τρομακτικὴν ἰσχνότητα· αἱ παρειαί του ὡμοίαζον παλαιὸν κηρόν· αἱ βλεφαρίδες του ἦσαν ὑποκύανοι καὶ εἰς τὸ ἄκρον τῶν μικρῶν ὠχρῶν καὶ ἡμιανοίκτων γειλέων του ἐφαίνετο ἰώδης ἀφρός.

—ΠτωΧέ μου ἄγγελε, πόσον ἠλλοιώθης! ἀνέκραξεν ἡ μήτηρ μετὰ λυγμῶν.

Ὁ κ. Μωρὲν παρετήρει τὸ μικρὸν βρέφος προσεκτικῶς χωρὶς νὰ λέγῃ τίποτε· φρικώδης ὑπόνοια διήργετο τοῦ πνεύματός του.

—Ὤ! μὴ τὸ βλέπετε πλέον, εἶπεν ἡ Ροζαλία· τοῦτο σᾶς λυπεῖ πολύ. Αἴφνης ὁ Θεόδωρος εἰσῆλθε χωρὶς νὰ προειδοποιήσῃ τινὰ κρατῶν τὸν Πέτρον εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ἡ Ροζαλία ἐγένετο πελιδνή, ὁ ἡλίθιος Θεόδωρος εἶπεν ὅτι ἡ μάμμη των ἦτο ἀδιάθετος καὶ δὲν τοὺς ἐδέχθη καὶ ὁ Πέτρος φέρων εἰσέτι τὰ τοῦ Γεωργίου ἐνδύματα καὶ τὰ μικρὰ λευκά του ὑποδήματα, ὁ Πέτρος ζωηρός, σφριγῶν καὶ πλήρης ὑγείας ἐμειδία πρὸς τοὺς ξένους.

Τότε ἐκεῖνοι τὰ πάντα ἐνόησαν, καὶ ἡ νεαρὰ μήτηρ προσέβλεψεν ἀσκαρδαμικτὶ τὴν Ροζαλίαν, ἐνῷ ὁ πατὴρ ἐγερθεὶς ἐπροχώρησε πρὸς αὐτήν. Αὕτη ὠπισθοχώρησε μετὰ τρόμου εἰς τὴν γωνίαν τοῦ δωματίου, καὶ ὕψωσε τὰς πυγμάς του· ἀλλὰ τὰς κατεβίβασε σκεφθεὶς ὅτι ἦτο ἀνωφελὲς τοῦτο καὶ ἐπανῆλθε πλησίον τοῦ λίκνου ἔχων τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους κεκλιμένην καὶ τοὺς βραχίονας κρεμαμένους.

Ἡ δὲ Ροζαλία διερρηγνύετο εἰς λυγμοὺς καὶ ἐκυλίετο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μετ' ἀπελπισίας ἀγρίου ζώου· εἶτα τὸ φέρετρον ἐκομίσθη, ὁ ἱερεὺς ἦλθεν, οἱ γονεῖς ἠσπάσθησαν διὰ πρώτην καὶ τελευταίαν φορὰν τὸ τέκνον των καὶ τὰ πάντα ἐτελείωσαν.

Ὅτε ἐπέστρεφον ἐκ τοῦ κοιμητηρίου, ἡ Ροζαλία ἀσυνειδήτως:

—Ἐὰν ἡ κυρία ἀποκτήσῃ προσεχῶς ἕτερον τέκνον, τὴν παρακαλῶ νὰ μὲ προτιμήσῃ.

(Ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

Κρυσταλλία Χρυσοβέργη.

ΠΩΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΕΙΤΑΙ ΕΝ ΠΑΡΙΣΙΟΙΣ ΦΟΡΕΜΑ

ΟΙ ΜΕΓΑΛΟΙ ΡΑΠΤΑΙ

Α΄

Διὰ τὰς γυναῖκας τοῦ ἀρχαίου πολιτισμοῦ τὸ μαντεῖον ἦτο τὸ ἱερὸν προσκύνημα, εἰς ὃ μετὰ παλλούσης καρδίας καὶ ἀγωνιῶσαι αὗται προσήρχοντο. Ἡ ἱέρεια ἐξεπροσώπει δι' αὐτὰς τὸ μέλλον εἴτε χαρωπόν, εὔθυμον, αἴσιον, πλῆρες ἀπολαύσεων καὶ εὐδαιμονίας, ἢ σκοτεινόν, μελαγχολικὸν καὶ ἄχαρι. Σήμερον ὅτε τὰ μαντεῖα καὶ αἱ περὶ τοῦ μέλλοντος προφητεῖαι δὲν εἶναι πλέον τῆς ἐποχῆς, ἱερὸν προσκύνημα, προαιώνιος πόθος, ὄνειρον γλυκὺ διὰ τὰς συγχρόνους γυναῖκας εἶναι ἡ ἐπίσκεψις τοῦ μεγάλου κέντρου τοῦ συρμοῦ, τῆς Γαλλικῆς πρωτευούσης καὶ τῶν διασημοτέρων καταστημάτων αὐτῆς, ἐν οἷς ὁ συρμὸς κυοφορεῖται, λαμβάνει ζωὴν καὶ δίδει τοιαύτην εἰς λεγεῶνας γυναικῶν καὶ ἰδίως κατηγορίας τινας, αἵτινες μόνον διὰ τοῦ συρμοῦ καὶ διὰ τὸν συρμὸν ζῶσιν.

Ἄξιον παρατηρήσεως εἶναι ὅτι αἱ πλεῖσται ἐκ τῶν Ἑλληνίδων τῶν τοὺς Παρισίους ἐπισκεπτομένων ἐπιστρέφουσι φέρουσαι βεβαίως φόρεμα νεωτέρων σχεδίων, νεωτέρας κατασκευῆς, σπανίως ὅμως καὶ κομψῶς καὶ χαριέντως ἐνδεδυμέναι. Δὲν προκύπτει βεβαίως τοῦτο οὔτε ἐκ κακῆς προαιρέσεως τῶν Παρισινῶν ραπτριῶν, ἀλλ' οὔτε ἐκ φυσικῆς ἀκομψίας καὶ ἐλλείψεως χάριτος τῶν Ἑλληνίδων.

Αἱ πλεῖσται τούτων εὐθὺς ὡς φθάσωσιν εἰς Παρισίους κύριον μέλημά των ἔχουσι τὴν ἐπίσκεψιν ραπτρίας, ἥς τὴν σύστασιν ἔλαβον παρ' ἄλλης φίλης των, προεπισκεφθείσης αὐτήν, ἢ μεταβαίνουσιν εἰς τὰ μεγάλα ἐμπορικὰ καταστήματα τοῦ Λούβρου, Bon Marché ἢ Printemps, ὁπόθεν προμηθεύονται ἑτοίμην ἐνδυμασίαν, ἥτις πᾶν ἄλλο εἶναι ἢ τοῦ συρμοῦ τῆς ἡμέρας, καὶ διὰ πᾶν ἄλλο κατεσκευάσθη ἢ διὰ τὸ σῶμα, ὅπερ ἤδη προορίζεται νὰ περιβάλλῃ. Ἐντεῦθεν τὸ ἄχαρι, τὸ ἄκομψον, τὸ γελοῖον πολλάκις τῆς περιβολῆς τῶν ἐκ Παρισίων ἐπανερχομένων.

Καίτοι οὐδέποτε ἐδώκαμεν σημασίαν εἰς τὴν ἐκ τοῦ συρμοῦ προκύπτουσαν αἴγλην, οὐχ ἧττον, χάριν τῶν ἀναγνωστριῶν μας, ὧν αἱ πλεῖσται μεγάλως διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο ἐνδιαφέρονται, ἀπεφασίσαμεν κατὰ τὴν πρὸ ὀλίγων ἡμερῶν ἐν Παρισίοις διαμονήν μας νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὰ μεγαλήτερα τῶν καταστημάτων τοῦ συρμοῦ καὶ τὸν γυναικεῖον δημοσιογραφικὸν τίτλον μας παρουσιάζουσαι νὰ ζητήσωμεν ἀκόρεστον παρὰ τῶν Μεγαλειοτάτων διευθυντῶν αὐτῶν, τῶν ἀληθῶν Προμηθέων τοῦ εὐκόλου βίου τῶν αἰθουσῶν καὶ τῆς ἐπιδείξεως.

Εἴπομεν διευθυντῶν, διότι ἄνδρες καὶ ὄχι γυναῖκες φέρουσι τὸ στέμμα καὶ τὴν ἀλουργίδα τῶν συρμοθετῶν. Εἰς ἄνδρα ἀνατίθεται ἐν τῇ Γαλλικῇ μεγαλουπόλει οὐ μόνον ἡ δημιουργία τοῦ σχήματος τῆς γυναικείας περιβολῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ κόψιμον καὶ τὸ δοκίμασμα καὶ ἡ συμπλήρωσις τῶν σωματικῶν ἀτελειῶν τῆς γυναικός.

«Δι' ἕνα ράπτην, ὅστις αἰσθάνεται, σχεδιάζει, καὶ διορθόνει τὰς ἀτελείας τῆς φύσεως, δίδω τρεῖς κλασικοὺς γλύπτας», εἶπέ ποτε ὁ Michelet. Ἐὰν διὰ τὸν ράπτην ἀνδρικῶν φορεμάτων ὁ μέγας φυσιολόγος φιλόσοφος τοιαύτην εἶχε γνώμην, βεβαίως διὰ τὸν ράπτην τῶν γυναικείων, ὅστις εἰς τὴν γλυπτικὴν ἰδιοφυΐαν του ὀφείλει νὰ ἑνόνῃ καὶ τὴν τοῦ καλλιτέρου ζωγράφου καὶ χρωματολόγου, θὰ εἶχε πολὺ μεγαλητέραν ὑπόληψιν.

Τέλος τῇ συστάσει καὶ εἰσηγήσει καλῆς Παρισινῆς φίλης, ἐτύχομεν τῆς ζητηθείσης συνεντεύξεως. Ταύτην ὀφείλομεν ἰδίᾳ εἰς τὴν μανίαν τῆς ρεκλάμας, ἄνευ τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ ζήσῃ ὁ μᾶλλον ἑκατομμυριοῦχος τῶν Παρισινῶν βιομηχάνων.

Οἱ θερινοὶ μῆνες διὰ τοὺς μεγάλους ράπτας εἶναι μᾶλλον ἐποχή, καθ' ἣν δημιουργοῦσι ἢ καθ' ἣν ἐργάζονται.

Οἱ Παρίσιοι, οἱ ἀληθεῖς Παρίσιοι μὲ τὰς κομψάς, μὲ τὰς χαριτωμένας, μὲ τὰς φιλαρέσκους Παρισινάς των σκορπίζονται ἀνὰ τὰς ἐξοχάς, τὰς πόλεις τῶν λουτρῶν, τὰς παρωκεανείους ἀκτὰς τῆς Γαλλίας καὶ ὀλίγαι ἐκ τῶν πολυπληθῶν ξένων τῶν ἐπισκεπτομένων κατὰ τοὺς θερινοὺς μῆνας τὴν μεγάλην τοῦ κόσμου πρωτεύουσαν ἐπισκέπτονται τὰ πρώτης τάξεως ἐργαστήρια τοῦ συρμοῦ.

Οὐχ ἧττον σειρὰ ἁμαξῶν οἰκογενειακῶν μὲ οἰκόσημα, κατὰ τὸ πλεῖστον, περιπλαισιοῖ ἐν τῶν δύο πλευρῶν τὸ κατάστημα τοῦ μεγάλου ράπτου, ἐπὶ μαρμαρίνης δὲ πλακὸς τοποθετημένης ἐπὶ τῆς θύρας σημειοῦται χρυσαῖς γράμμασι τὸ ὄνομα τοῦ ἀνδρός, ὅστις μέγα διαδραματίζει μέρος ἐν τῷ βίῳ τόσων γυναικῶν.

Λεγεὼν ὅλη ὑπηρετῶν μὲ στολὴν ἰδίαν πλημμυροῖ τὴν εἴσοδον, τοὺς παραθαλάμους, τοὺς διαδρόμους τῶν αἰθουσῶν. Εἰσερχόμεθα ἐν μιᾷ τούτων, προηγοῦνται δ' ἡμῶν δύο ἢ τρεῖς πελάτιδες τοῦ καταστήματος, αἵτινες τυγχάνουσι θερμοτάτης δεξιώσεως παρὰ γυναικῶν, ὑπαλλήλων βεβαίως τοῦ ἐργοστασίου καὶ προωρισμένων εἰς ὑποδοχὴν τῶν ξένων.

Ἐρχόμεθα διὰ δύο λόγους μὲ ὅλην αὐτὴν τὴν ζέστην, — ἔξω ἔβρεχε καὶ τὸ θερμόμετρον ἐδείκνυε μόλις δέκα τρεῖς βαθμούς — εἶπεν ἡ ἑτέρα τούτων, χαρίεσσα, λεπτοφυής, ἀλλ' ὄχι εὔμορφος. Ἔχω ἀνάγκην ἐσθῆτος διὰ γάμον μεγάλης ἐπισημότητος, πλὴν τούτου δὲ τὴν προσεχῆ ἑβδομάδα ἀφήνομεν τὴν ἐξοχὴν διὰ τὸ Vichy καὶ ἔχομεν ἀνάγκην δύο—τριῶν φορεμάτων διὰ τὴν ἐκεῖ διαμονήν μας. Ὁ κ. W., καὶ ὠνόμασε τὸν ράπτην, μοὶ εἶχεν ὑποσχεθῆ σχέδιον πρωτότυπον, ὅπερ ἤθελε δημιουργήσει δι' ἐμέ, ἀκριβῶς διὰ τὸ Vichy.

Ἡ ὑπάλληλος ὑποβάλλει τὴν πελάτιδα εἰς ἀληθῆ ἀνάκρισιν ὡς πρὸς τὰς ἰδέας της διὰ τὴν ἐσθῆτα τοῦ γάμου.

Γίνεται λόγος περὶ χρωμάτων, σχημάτων, ἀνθέων, τριχάπτων κ. τ. λ. καὶ ὑφάσματα βαρύτιμα ἐκτυλίσσονται καὶ ἄνθη καὶ τρίχαπτα μυθώδους ἀξίας φέρονται εἰς τὸ μέσον. Μετὰ τὴν προεισαγωγικὴν ταύτην ἐργασίαν ἡ ὑπάλληλος μεταβαίνει εἰς τὴν παρακειμένην αἴθουσαν καὶ ἐντὸς ὀλίγων στιγμῶν ἐπιστρέφει συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ μεγάλου τεχνίτου, ὅστις μόλις ἀξιοῖ νὰ ὑποκλιθῇ ἐνώπιον τῶν κυριῶν.

Τότε ἡ ὑπάλληλος ἐκθέτει σαφῶς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπισκέψεως τῆς ὑποκομήσσης Μ. καὶ τῆς κυρίας Κ. καὶ τὰς διαθέσεις τῆς πρώτης ὡς πρὸς τὸ εἶδος καὶ τὸ χρῶμα τοῦ διὰ τὸν γάμου προωρισμένου φορέματος.

Ὁ ράπτης ἀκούει μόνον ὡς οἱ μεγάλοι ἐκεῖνοι ψυχολόγοι ἰατροί, οἵτινες ἀκούουσι τὴν ἔκθεσιν νόσου τινὸς παρὰ τῶν βοηθῶν των καὶ διὰ τοῦ βλέμματος φαίνονται μελετῶντες ἐν ταῦτῷ ἐμβριθῶς τὴν κατάστασιν τοῦ πάσχοντος.

Μετὰ τὴν ὑπὸ τῆς ὑπορραπτρίας, οὕτως εἰπεῖν, ἀποπερατωθεῖσαν ἔκθεσιν ὁ μέγας ἀνὴρ καμμύει ὀλίγον τοὺς ὀφθαλμούς, φαίνεται ἐμπνεόμενος πως καὶ φέρων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου, ὡσεὶ ἄλλη ἡ Πυθία πρὸ ἀποκαλύψεως αἰφνιδίας, ἀποφαίνεται:

Κυρία ὑποκόμησσα, δὲν σᾶς βλέπω, δὲν σᾶς ἐννοῶ ὑπὸ τοιαύτην ἐσθῆτα.

Ἀλλ' ἡ κυρία δὲν ἐνέδωκεν εἰς τὴν παρατήρησιν ταύτην.

— Προσπαθήσατε καὶ θὰ ἐννοήσητε, εἶπε. Καὶ ἵνα τὸν πείσῃ, ἤρχισε νὰ τῷ ἐκθέτῃ πῶς τὸ χρῶμα τῆς κόμης της θὰ συνεδυάζετο θαυμασίως μετὰ τοῦ χρωματισμοῦ τοῦ φορέματος, πῶς τὰ ὠχρὰ τρίχαπτα θὰ καθίστων στιλπνότερον τὸ δέρμα της, πῶς. . . .

Ἀλλ' ὁ ράπτης ἐφαίνετο μὴ προσέχων κἂν εἰς τὰς παρατηρήσεις ταύτας. Τέλος ἀθυμῶν καὶ ψυχρὸς ἀπήντησεν, ὅτι θὰ ἀκολουθήσῃ τὰς ὁδηγίας τῆς κυρίας ὑποκομήσσης, ἀλλὰ μὲ ὕφος καὶ τρόπον καταφανοῦς ἐπιειικείας, δι' ἧς ἰδίᾳ κατεδείκνυεν ὅτι δὲν ἦτο μόνον τεχνίτης, ἀλλὰ καὶ ἔμπορος καὶ ὑπὸ τὴν ἰδιότητά του ταύτην ἐνέδιδεν εἰς τοιούτους παραλογισμούς.

— Καὶ ἤδη τὸ φόρεμά μου διὰ τὰ λουτρά. Τὸ σχέδιον ὅπερ, μοὶ ἔχετε ὑποσχεθῆ, λέγει ἡ κυρία.

Ὁ ράπτης θέτει τὴν χεῖρα ἐπὶ ἠλεκτρικοῦ κομβίου καὶ ἐκ τοῦ παρακειμένου δωματίου ἐξέρχεται καὶ προχωρεῖ πρὸς τὴν αἴθουσαν αὐτομάτως, μηχανικῶς, ὡραία γυνὴ μὲ πλουσιωτάτην ἐνδυμασίαν, τὸ ζῶν ἀνδρείκελλον ἢ μᾶλλον γυνείκελλον τοῦ ράπτου. Εἶναι ἡ κούκλα, ὡς λέγουσιν αἱ μοδίστραι μας, ἀλλὰ κούκλα ζωντανή, ἥτις ἵνα δοκιμάσῃ τὸ φόρεμα τῆς κομήσσης πρέπει νὰ τῇ ὁμοιάσῃ κατὰ τὸ σῶμα, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ἵστασθαι καὶ βαδίζειν, κατὰ τὸ σχῆμα καὶ χρῶμα τοῦ προσώπου καὶ τῆς κόμης.

Ἐπ' αὐτῆς θέτουσι τὴν ἐσθῆτα, τὸ ἐπινοηθὲν διὰ τὴν κυρίαν πρωτότυπον σχέδιον, ράπτης δὲ καὶ ὑπορράπτρια τὴν στρέφουν ἀπ' ἐδῶ, τὴν γυρίζουν ἀπ' ἐκεῖ, ἀπαράλλακτα ὡς πράττουν διὰ τὰς κούκλας, ἐνῷ ἡ πελάτις μὲ τὸ διοπτρίδιον πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἐξετάζει προσεκτικῶς, παρακολουθεῖ πᾶσαν κίνησιν, πᾶσαν στροφὴν καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν ἀποτολμᾷ νὰ παρατηρήσῃ, ὅτι ἡ πτυχὴ ἐκείνη δὲν πίπτει μὲ τόσην χάριν. Ὁ ράπτης ὑψοῖ τὴν κεφαλήν, ἀπομακρύνεται ὡς ὁ ζωγράφος, ἵνα ἐξ ἀποστάσεως κρίνῃ τὸ ἔργον του καὶ ἐπὶ τέλους ἀποφασίζει νὰ συγκατατεθῇ, ὅτι χρειάζεται πρὸς τὸ μέρος ἐκεῖνο ἓν μικρὸν σήκωμα, τὸ ὁποῖον σήκωμα μόνον αὐτὸς ὁ μέγας τεχνίτης δύναται νὰ καταφέρῃ.

Δύω ὧραι κατ' ἐλάχιστον ὅρον κατηναλώθησαν πρὸς δοκιμασίαν τῆς ἐσθῆτος ἐκείνης, ἧς τὸ περικόρμιον δὲν εἶναι ἕτοιμον καὶ τοῦ ὁποίου ἡ δοκιμασία ἀναβάλλεται διὰ τὴν ἐπαύριον. Δύω ὧραι ὁλόκληροι, καθ' ἃς τέσσαρες ἄνθρωποι ἠγωνίζοντο, ἐσκέπτοντο, ἐμελέτων καὶ συνήνουν τὸ ἀποτέλεσμα τῶν σκέψεών των εἰς τὴν προσθήκην ἑνὸς σηκώματος, ἢ μιᾶς πτυχῆς, ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται ὅλη ἡ χάρις, ὅλη ἡ πρωτοτυπία, ὅλη ἡ γραφικότης καὶ ἡ περὶ τὸ ἐνδύεσθαι ἰδιάζουσα τέχνη τῆς Παρισινῆς γυναικός.

Ἡ ζῶσα κούκλα ἐπέστησε μὲ τὸ πέρας τῆς συνεδριάσεως ταύτης τὴν προσοχήν μας. Ἦτο ἤδη ὠχρά, οἱ ὀφθαλμοί της περιεβάλλοντο ὑπὸ μελάνων αὐλάκων, τὰ χείλη της ἦσαν κατάλευκα καὶ θρόμβοι ἱδρῶτος διέβρεχον τὸ μέτωπόν της. Ἡ μαρτυρικὴ ἔκφρασις τοῦ προσώπου της, ἡ ἐξάντλησις, ἡ νεύρωσις, ἡ κακῶς συγκρατουμένη ὑπομονή, ἡ ἀπογοήτευσις, ἡ ἀθυμία τοῦ πρώτου τούτου τοῦ συρμοῦ θύματος μᾶς συνεκίνησεν.

Ἡ πτωχή! ἐψιθυρίσαμεν πρὸς τὴν ὁδηγόν μας, εἶναι ἀξιολύπητος!

— Πληρόνεται δι' αὐτό, ἀπήντησεν ἐκείνη, ἁπαθῶς· Πληρόνεται, ὡς συνειθίζουσι νὰ λέγωσιν οἱ πλεῖστοι τῶν Παρισινῶν, δι' οὗς τὸ χρῆμα καὶ τὸ κέρδος ἀποτελεῖ τὴν ἀρχὴν καὶ τὸ τέλος τοῦ σκοποῦ τοῦ βίου. Ἀλλὰ τί ἐπάγγελμα τρομερόν, φρικῶδες, ἀπάνθρωπον διὰ γυναῖκα! Νέα καὶ ὡραία νὰ ὑφίσταται ὅλον ἐκεῖνο τὸ δέλεαρ τοῦ πλούτου καὶ τῆς πολυτελείας, ρύχ' ὅπως ὅλαι αἱ γυναῖκες, ἵνα φανῇ ὡραιοτέρα καὶ θελκτικωτέρα, ἀλλ' ἵνα προσδώσῃ εἰς τὸ δι' ἄλλην προωρισμένον ἔνδυμα ἐκ τῆς ἰδίας χάριτος, ἐκ τῆς ἰδίας γοητείας, ὑποχρεουμένη νὰ ἀφίνῃ καθ' ἑκάστην μέρος τῆς ζωῆς της, τῆς ἐνεργητικότητός της, τῆς ἀνθρωπίνης ἀξιοπρεπείας της εἰς τὰ ἄψυχα ράκη, ἅτινα θὰ καταστήσωσιν ἄλλην γυναῖκα, εὐνοηθεῖσαν ὑπὸ τῆς τύχης, εὐτυχῆ καὶ περιζήτητον.

Ἀφοῦ τυχαίως ὅλως παρευρέθημεν εἰς τὴν ἐπίσημον ταύτην περὶ κατασκευῆς μιᾶς παρισινῆς ἐσθῆτος συνδιάσκεψιν, ἐθεωρήσαμεν περιττὸν διὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην νὰ παρουσιασθῶμεν ἐπισήμως εἰς τὸν ἔξοχον ἄνδρα καὶ ἀνεβάλομεν διὰ τὴν ἐπαύριον τὴν παρουσίασίν μας, περὶ ἧς τὴν προσεχῆ Κυριακήν.

ΙΟΝ ΚΑΙ ΑΝΕΜΩΝΗ

Εἶπε στὸ ἴον μιὰ φορὰ ἡ κόκκινη ἀνεμώνη:
Ἐμένα ἔπρεπε πυκνὰ ἡ χλόη νὰ κυκλώνῃ,
γιὰ νὰ μὴν εἶν' ἀφύλακτη στὰ βλέμματ' ἀφηνιάνη
ἡ ζηλωτή μου εὐμορφιὰ ἡ δροσοστολισμένη
ἐσένα ἀνωφέλευτα σὲ κρύβει τὸ χορτάρι
ποιὸς θὰ ζηλέψῃ λούλουδο δίχως δροσιὰ καὶ χάρι;

* *
*

Κ' εἶπε τὸ ἴον μὲ γλυκὸ χαμόγελο στὰ χείλη:
Ἔχεις μεγάλο δίκαιον, ἀγαπητή μου φίλη,
ἡ φύσις σφάλμα ἔπραξε μὲ χλόη νὰ μὲ ζώσῃ,
κάλλιο 'ς ἐσένα ἔπρεπε τὸ δῶρο αὐτὸ νὰ δώσῃ·
γιὰ μένα ἀνωφέλευτο νὰ κρύβῃ τὴν μορφή μου
ἀφοῦ νὰ κρύψῃ δὲν 'μπορεῖ μαζὺ καὶ τὴν ὀσμή μου.

3 Σεπτεμβρίου 1891

Ξανθίππη Ι. Καλοστύπη

Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΚΗΝΗ

Ἡ τριὰς τῶν κωμειδιλλίων, ἅτινα ἐδόθησαν ἐπανειλημμένως κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον ἐν τῷ θεάτρῳ τὰς Πλατείας τῆς Ὁμονοίας ὑπὸ τοῦ Ἑλληνικοῦ δραματικοῦ θιάσου ἔθηκαν τὰς πρώτας βάσεις τῆς νεωτέρας Ἑλληνικῆς σκηνῆς, ἀποτελοῦσι τὰ πρῶτα βήματα τῆς ἐκ τῶν σπαργάνων μετὰ τόσης ζωῆς καὶ δυνάμεως ἐξελθούσης Ἑλληνικῆς Τέχνης.

Ἡ τύχη τῆς Μαρούλας, ὁ Μπάρμπα Λινάρδος καὶ ἡ Λύρα του Γέρω Νικόλα εἶναι ἔργα, ἅτινα ἠδύναντο νὰ ἀναδείξωσι τοὺς ποιητὰς των ὄχι μόνον ἐν Ἑλλάδι, ἔνθα μέχρι τοῦδε δὲν εἴχομεν θέατρον, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰ μεγαλήτερα Εὐρωπαϊκὰ κέντρα.

Ἀλλ' ἐὰν οἱ ποιηταὶ κ. κ. Κόκκος καὶ Κορομηλᾶς ἀνεδείχθησαν ὑπέρτεροι ἑαυτῶν ἐν τῇ συλλήψει καὶ πλοκῇ καὶ ἐξελίξει τῶν ἔργων τούτων, ὁ ἀναλαβὼν τὴν ὑπόκρισιν Ἑλληνικὸς θίασος ἐπετέλεσεν ἀληθῆ θαύματα.

Ἀπῃτεῖτο εἰς ἀριστοτέχνης Παντόπουλος, ὅπως ἀνοίξῃ καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τὸν δρόμον τῆς ὑποκρίσεως, τὸν δρόμον τῆς ἀληθοῦς καλλιτεχνίας. Ὁ Παντόπουλος εἶναι ὁ πρῶτος Ἕλλην, ὅστις ἐγεννήθη διὰ τὴν σκηνήν, ὅστις ἐκεῖ εὑρίσκεται ὡς εἰς τὸν οἶκόν του, τὸν ὁποῖον μόνον αὐτὸς ἀρκεῖ διὰ νὰ στολίσῃ, νὰ πλουτίσῃ, νὰ ἀναδείξῃ, νὰ μεταβάλῃ εἰς μέγαρον, εἰς ἀνάκτορον βασιλικόν. Εἶναι ἐκ τῶν ἐξόχων καὶ προνομιούχων ἐκείνων δημιουργῶν ρύσεων, αἵτινες προκαλοῦσι τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν ἔκπληξιν, χωρὶς νὰ κοπιάσωσι, χωρὶς νὰ βιασθῶσι, χωρὶς νὰ ἐνισχυθῶσι.

Πρὸ δύο ἐτῶν τὸ ὄνομά του ἦτο ἐντελῶς ἄγνωστον. Πέρυσιν ἀνῆλθεν ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Τοῦτο ἤρκεῖ. Ἀνῆλθε καὶ κατέκτησε καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ καὶ θὰ μένῃ πάντοτε κύριος αὐτός, ἀρχηγός, ἥρως, ἔστω καὶ ἐὰν αἱ δραματικαὶ σχολαί μας μορφώσωσι βραδύτερον Ἕλληνας Κοκλέν, ἔστω καὶ ἐὰν ἡ Ἑλληνικὴ κωμῳδία ἐξιχθῇ εἰς τὴν τελειότητα τῆς Γαλλικῆς.

Ὅσοι εἶδαν καὶ ἐπρόσεξαν τὸν Παντόπουλον εἰς τὸν Μπάρμπα Λινάρδον, τὴν στιγμήν, καθ' ἣν καταρᾶται τὴν θυγατέρα του, ὅσοι παρηκολούθησαν τὴν ἀλλοίωσιν τοῦ προσώπου του τὴν ἀνταναχλῶσαν τὴν ἀγωνίαν τῆς συντετριμμένης ψυχῆς του, ὅσων ἡ καρδία συνεκινήθη ἐκ τοῦ τόνου ἐκείνου τῆς φωνῆς του, ἐν ᾧ ὁ πόνος, ἡ ὀργή, ἡ ἀπόγνωσις τόσον θαυμασίως ἀπεικονίζονται, αὐτοὶ μόνοι δύνανται νὰ κρίνωσι ποίας δυνάμεως καλλιτέχνης εἶναι ὁ Παντόπουλος.

Πρὸ εἴκοσι μόλις ἡμερῶν ἠκούομεν ἐν Παρισίοις τοὺς ἐξοχωτέρους κωμικοὺς τῆς Γαλλικῆς σκηνῆς. Δὲν λέγομεν ὑπερβολὴν ὁμολογοῦσαι, ὅτι ἐὰν ὁ Παντόπουλος ἀνήρχετο ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐκείνης, οὐ μόνον ἐφάμιλλος τῶν διαπρεπεστέρων Γάλλων καλλιτεχνῶν ἤθελεν ἀναδειχθῆ, ἀλλὰ καὶ ἐντὸς ὀλιγίστου χρόνου σὺν τῇ αὐξανούσῃ δόξῃ του θὰ ηὔξανεν εἰς ἑκατομμύρια ἡ περιουσία του. Ἐδῶ θὰ μένῃ ἴσως πάντοτε πτωχός, ἀλλὰ καὶ πάντοτε ἀγαπητός, πάντοτε αὐτὸς ἀρχιμδρυτὴς τῆς Ἑλληνικῆς σκηνῆς, ἀρχιεργάτης τῆς Ἑλληνικῆς Τέχνης.

PIERRE DECOURCELLE

ΤΟ ΕΓΚΛΗΜΑ ΜΙΑΣ ΑΓΙΑΣ

Ἐσφράγισε τὴν διαθήκην του καὶ τὴν ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ γραφείου του, μεθ' ὁ καὶ ἔγραψεν εἰς τὸν φίλον του συμβολαιογράφον Ἀρδουὲν τὴν ἑξῆς ἐπιστολήν:

«Ὅταν θὰ λάβῃς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην, ἀγαπητέ μου φίλε, θὰ εἶμαι νεκρός. Εἰς θνήσκοντα λοιπὸν ὑπεσχέθης νὰ εἶσαι πάντοτε προστάτης καὶ φίλος τῆς συζύγου καὶ τοῦ τέκνου του.

»Μοὶ τὸ εἶπες, σὺ ὁ ἴδιος. Ὁ τίμιος ἄνθρωπος δὲν ἀναμένει τὴν φυλακήν! Ἀποθνήσκει!... Ἐσκέφθην ὡς σύ....

»Ἐσωκλείστως λαμβάνετε ἐσφραγισμένην ἐπιστολὴν μεγάλης σπουδαιότητος. Μετὰ τρία ἔτη ἀκριβῶς ἀπὸ σήμερον, ἤτοι τὴν 24 Δεκεμβρίου 1885, θὰ τὴν ἐγχειρίσητε τῇ κ. Κερμαδὲκ, ἤ, ἐὰν αὕτη ἔτι ἀποθάνει, εἰς τὴν Μαγδαληνήν, ἥτις ὀφείλει νὰ τὴν ἀποσφραγίσῃ....

»Ἀλλὰ μέχρι τῆς προθεσμίας ταύτης ἀπαιτῶ, ὅπως εἰς οὐδένα γένηται γνωστὴ ἡ ὕπαρξις τοῦ ἐγγράφου τούτου. Ἐὰν ὅμως κατὰ τὸ μεταξὺ χρονικὸν διάστημα προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς ἄνθρωπος φέρων τὸ ποσὸν τῶν ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδων φρ., θέλετε τῷ ἐγχειρίσει τὴν ἐπιστολὴν ταύτην ὅπως ἔχει ὡς ἀντάλλαγμα, χωρὶς νὰ τὴν ἀποσφραγίσητε.

»Τὸ ποσὸν τοῦτο θὰ ἀνήκῃ εἰς τὴν θυγατέρα μου Μαγδαληνήν.

»Εἶμαι βέβαιος, ὅτι θὰ ὑπακούσητε εἰς τὴν τελευταίαν θέλησιν ἐκείνου, ὅστις ὑπῆρξεν ὁ ἄριστος τῶν φίλων σας.

»Α. Δε Κερμαδεκ.»

Ἔθηκε τὴν διαθήκην μετὰ τοῦ ὑπὸ τοῦ Κορβὸλ ὑπογεγραμμένου ἐγγράφου ἐντὸς φακέλλου καὶ ἐσφράγισεν αὐτόν.

Ἡ ὥρα εἶχεν ἤδη προχωρήσει καὶ ἡ ἠὼς ἤρχιζεν ὑποφώσκουσα. Ὁ Κερμαδὲκ ἡμιανοίξας τὸ παράθυρόν του διέκρινεν ἐν τῇ αὐλῇ τὸν ὑπηρέτην, ὅστις ἤναπτε τὰς θερμάστρας καὶ ἐσάρωνε τὰ δωμάτια. Τὸν ἐκάλεσε καὶ ἐγχειρίσας αὐτῷ τὴν ἐπιστολὴν τὸν διέταξε νὰ τὴν φέρῃ ἀμέσως πρὸς τὸν Ἀρδουὲν μὲ τὴν διαταγὴν νὰ τὸν ἀφυπνίσῃ καὶ νὰ τὴν ἐγχειρίσῃ ὁ ἴδιος.

Μετὰ ταῦτα ἔστρεψεν ἐν ὕστατον βλέμμα ἐπὶ τῆς οἰκίας ἐκείνης, τῆς φωλεᾶς τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς εὐτυχίας, ἐν ᾗ ἤλπισε νὰ ζήσῃ τόσον εὐτυχής. Αἴφνης ἀποτόμως ἔκλεισε τὸ παράθυρον. Διὰ χειρὸς δὲ σταθερᾶς ἀφήρεσεν ἐκ τῆς πανοπλίας του ἓν πιστόλιον, ἐξήτασε μετὰ προσοχῆς τὴν σκανδάλην καὶ φέρων αὐτὸ ἀνὰ χεῖρας ἐκάθισε πρὸ τοῦ γραφείου του. Ἐπὶ τῆς τραπέζης, πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του, αἱ φωτογραφίαι τῆς συζύγου καὶ τοῦ τέκνου του τῷ ἐμειδίων ἐντὸς τῶν πλαισίων των.

— Νὰ ἀποθάνω, ἐψιθύρισε φρικιῶν, ἐνῷ τόσον ἀγαπῶμαι, ἐνῷ τόσον ἀγαπῶ! Ἐπλησίασε τὰς δύο εἰκόνας εἰς τὰ χείλη του καὶ τὰς ἠένιζεν ἐν ἐκστάσει. Ὄχι.... δὲν θὰ δυνηθῶ, εἶπε κλαίων... τὰς ἀγαπῶ πολύ....

.....

Τὴν ἐπαύριον περὶ τὴν ὀγδόην πρωϊνὴν ὥραν νεανίας χαριέστατος ἔκρουε τὸν κώδωνα τοῦ μεγάρου Κερμαδέκ.

Ἦτο ὁ Ρόβερτος Δερός, ἐπιστρέφων ἐκ Παρισίων. Ὁ νέος σπουδαστὴς ἐπωφελεῖτο τῆς εὐκαιρίας τῶν ἑορτῶν, καθ' ἃς τὰ μαθήματα τῆς ἰατρικῆς διεκόπτοντο, ὅπως διέλθῃ αὐτὰς παρὰ τῇ οἰκογενείᾳ Κερμαδέκ, ἥτις ἀπὸ τοῦ θανάτου τῆς μητρός του ἀνεπλήρου τὴν ἰδίαν αὐτοῦ οἰκογένειαν.

— Μητέρα! μητέρα! ὁ Ρόβερτος! ἀνεφώνησεν ἡ Μαγδαληνὴ βλέπουσα πρώτη τὸν νεανίαν εἰσερχόμενον.

Ὁ νέος ἔτεινε πρὸς ἀμφοτέρας τὰς χεῖρας καὶ τὰ χείλη, γενόμενος δεκτὸς μετὰ θερμοτάτων ἐκδηλώσεων ἀγάπης.

— Καὶ ὁ κ. Κερμαδέκ; ἠρώτησεν ὁ νεανίας.

— Δὲν ἐξῆλθεν ἔτι τοῦ δωματίου του. Ἔλα, ὑπάγωμεν νὰ τὸν ἐξ-

ΣΥΝΤΑΓΑΙ

Γλῶσσα. Λαμβάνετε γλῶσσαν βόειον, ἧς ἀφαιρεῖτε τὸ δέρμα καὶ τοὺς ἀδένας, ἀφοῦ τὴν λευκάνετε, καὶ τὴν ζεματίσατε. Τὴν τρυπᾶτε μὲ γονδρὰ τεμάχια λαρδίου. Τὴν θέτετε ἐντὸς γύτρας, ἣν στρώνετε μὲ φέτας λαρδίου καὶ χοιρομηρίου, μὲ καρότα καὶ κρόμμυα ἐπίσης εἰς φέτας κομμένα, μὲ πέπερι, ἅλας, μαϊντανό, δάφνην καὶ ρίγανιν. Προσθέτετε ἥμισυ ποτήριον λευκοῦ οἴνου, ἕτερον ἥμισυ ζωμοῦ, καὶ ἓν μικρὸν ποτηράκι οἰνόπνευμα. Κλείσατε ἑρμητικῶς καὶ συγκολλήσατε τὴν γύτραν καὶ ἀφήσατε νὰ βράσῃ ἐπὶ σιγανῆς πυρᾶς ἐπὶ 3—4 ὥρας. Ὅταν ἐψηθῇ τὴν σερβίρετε, ἀφαιρεῖτε τὸ πάχος καὶ γαρνίρετε μὲ τὰς φέτας τοῦ χοιρομηρίου.

Μελιτζάναις παραγεμισταίς. Σχίσατε τὰς μελιτζάνας, ἀφαιρέσατε σκάπτουσα αὐτὰς τὸ ἥμισυ τοῦ ἐσωτερικοῦ σαρκώδους μέρους καὶ λυώσατε αὐτὸ μὲ κοχλιάριον ξύλινον, προσθέτουσα βούτυρον, μανιτάρια εἰς μικρὰ τεμάχια, ὀλίγον σκόρδον τριμμένον, λαρδί, μαϊντανό, ἅλας καὶ πιπέρι. Γεμίσετε μὲ αὐτὸ τὸ κενὸν τῶν μελιτζανῶν σας τὰς ὁποίας πρωτήτερα ἔχετε ἁλατίσει καὶ ἀφίσε εἰς τὸ ὕδωρ, διὰ νὰ μὴ εἶναι πικραί. Τὰς βρέχετε τότε μὲ ὠόν, τὰς ἀλευρόνετε μὲ γαλέταν κοπανισμένην, τὰς θέτετε ἐντὸς τουρτιέρας ἢ καραβάνας, θέτετε φωτιὰν κάτωθεν καὶ ἄνωθεν καὶ τὰς ἀφήνετε νὰ σιγοψηθοῦν.

ΣΥΜΒΟΥΛΑΙ

Πῶς δίδεται εἰς τὰ τρίχαπτα καὶ ῥινόμακτρά σας χρῶμα κρέμας. Δένετε ἐντὸς μανδυλίου ἐκ μουσελίνης ῥαδικόριζας. Βράζετε ὕδωρ καὶ ζέον χύνετε αὐτὸ ἐν τῷ δοχείῳ, ἐν ᾧ ἔχετε τὸ δέμα σας. Τὸ ὕδωρ γίνεται ἀμέσως σκοτεινόν. Ἐὰν θέλητε νὰ κολλάρητε συγχρόνως τὰ τρίχαπτα ἢ τοὺλιά σας κατασκευάζετε διὰ τοῦ οὕτω χρωματισθέντος ὕδατος τὴν κόλαν σας καὶ ἐν αὐτῷ βρέχετε ὅ,τι θέλετε νὰ χρωματίσητε. Ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει ἀφήνετε τὰ τρίχαπτά σας ἐντὸς τοῦ οὕτω χρωματισθέντος ὕδατος λεπτά τινα, τὰ ἀποστίβετε καὶ τὰ σιδηρόνετε.

Διὰ τὴν μὴ ἐλαιώδη κόμην. Ἔλαιον λιναροσπόρου 50 γρ Βάμμα ἠλέκτρου 50 ἑκατόγραμ. Μύρον λεμονίου 50 ἑκατόγρ. Ἀναμίξατε ὅλα ὁμοῦ μὲ μαλακὴν ψήκτραν.

Διὰ τὴν πολὺ ἐλαιώδη κόμην. Ὕδωρ ἀπεσταγμένον κατραμίου 300 γρ. ἤτοι 100 δρ Χλωροῦχον ποτασσαν 10 γρ. Ρευστὴν ἀμμωνίαν 4 γρ. Ἀναμίξατε καὶ πλύνατε τὴν κόμην μὲ μικρὸν σπόγγον.

ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΟΝ ΣΤΗΘΟΔΕΣΜΩΝ
ΤΗΣ Κας Λ. ΚΑΡΔΙΝΑΛ

Πολλαπλασιασθεισῶν τῶν ἐργασιῶν, καὶ ἑπομένως καὶ τοῦ προσωπικοῦ τοῦ ἐργοστασίου καὶ τῶν ἀποθηκευμένων πλουσίων ὑλικῶν τῆς στηθοδεσμοποιίας, ἡ κ. Καρδιναλ ἐγκατεσταθη ἀπὸ 1 Σεπτεμβρίου εἰς τὴν ἐπὶ τῆς διασταυρώσεως τῶν ὁδῶν Αἰόλου καὶ Πανεπιστημίου ἀριθ. 89 καὶ ἀπέναντι τῆς κ. Λιζιὲ εὐρύχωρον οἰκίαν τοῦ κ. Νοταρᾶ.

Ἡ κ. Καρδιναλ κατασκευάζει, ὡς καὶ μέχρι τοῦδε πλὴν τῶν λινῶν καὶ μεταξωτῶν στηθοδέσμων συνήθους χρήσεως, στηθοδέσμους ὀρθοπεδικοὺς μετὰ σιδηρῶν στηριγμάτων τῶν ὤμων πρὸς στήριξιν καὶ ἀνόρθωσιν τοῦ κορμοῦ, στηθοδέσμους ἐγκυμοσύνης μετὰ ταινιῶν ἐλαστικῶν, καὶ κοιλιοδέσμους διὰ Κυρίας ἀσθενεῖς τε καὶ μή.

Ἐκτὸς τούτων εὑρίσκουσιν ἀπὸ τοῦδε αἱ ἀξιότιμαι Κυρίαι παρὰ τῇ κ. Καρδιναλ πλουσίαν συλλογὴν δαντελλῶν βαλενσιανῶν, τὸ ἄκρον ἄωτον γαλλικῆς λεπτουργίας καὶ φιλοκαλίας.

ΔΙΑ ΤΑ ΥΠΝΟΔΩΜΑΤΙΑ ΜΑΣ

Τὸ ἥμισυ τοῦ βίου μας διερχόμεθα κοιμώμενοι. Ὥστε τὸ ἐπίπλον ὅπερ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ὀφείλει νὰ ἑλκύῃ τὴν προσοχήν καὶ τὴν φροντίδα μας εἶναι ἡ κλίνη. Ἐκ τῆς καλῆς διασκευῆς, τοῦ κανονικοῦ καὶ ἀναλόγου σχήματος αὐτῆς ἐξαρτᾶται πολλάκις ὁ ἥσυχος ἢ μὴ ὕπνος μας. Ἐπ' αὐτῆς διαπλάττομεν τὰ ὡραιότερα καὶ μαγικώτερα τοῦ βίου μας ὄνειρα, ἐὰν δὲ καθ' ἣν στιγμὴν ἡδέως ὀνειροπολοῦμεν, τὸ βλέμμα μας προσπέσῃ ἐπὶ χονδροειδοῦς ἢ ἀτέχνου πλαισίου αὐτῆς, ἢ στρεφόμεναι, αἰσθανθῶμεν τὸν εὐτελῆ σίδηρον ὑποχωροῦντα ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ σώματός μας, ὄχι μόνον τὸ ὄνειρον διαλύεται παραυτα, ἀλλὰ καὶ κακῶς διατιθέμεθα, διότι ἀσυνείδητος κλινοπώλης μᾶς ἠπάτησε, διότι ἡ κλίνη μας οὔτε στερεά, ἀλλ' οὔτε κομψὴ εἶναι. Τὸ δυσάρεστον τοῦτο δὲν θὰ συμβῇ ποτὲ εἰς ἐκείνους, οἵτινες ἀγοράζουσι κλίνας ἐκ τοῦ καταστήματος τοῦ κ. Χρήστου Παναγιωτοπούλου τοῦ ἐν Πειραιεῖ ἀπέναντι τοῦ σιδηροδρομικοῦ σταθμοῦ κειμένου.

Προμηθεύεται παντὸς ὡραίων σχεδίων καὶ λαμπρᾶς ποιότητος κλίνας ἐκ τῶν γνωστοτέρων ἐργοστασίων τῆς Ἀγγλίας· αἱ τιμαί του δὲ εἶναι, ὄντως, κατώτεραι παντὸς συναγωνισμοῦ.

ΠΟΥ ΠΡΟΜΗΘΕΥΕΣΘΕ ΩΡΑΙΑ ΚΑΙ ΕΥΘΗΝΑ ΕΠΙΠΛΑ

Ὁ Σεπτέμβριος εἶναι ὁ μὴν τῶν προμηθειῶν νέων ἐπίπλων. Ἡ νέα οἰκία εἰς ἣν μετακομιζόμεθα εἶναι εὐρυχωτέρα τῆς παλαιᾶς καὶ ἐδῶ μία τράπεζα, ἐκεῖ ἓν ἐρμάριον, ἀλλαχοῦ μία ἱματιοθήκη ἀπαιτεῖται πρὸς συμπλήρωσιν τῆς ἐπιπλώσεως τῶν νέων δωματίων.

Ἄλλοτε, διερχόμεναι τὴν ὁδὸν Σταδίου, ἐρρίπτομεν ἓν βλέμμα εἰς τὸ ἐκεῖ γνωστὸν διὰ τὴν εὐθηνίαν καὶ καλλαισθησίαν του ἐπιπλοπωλεῖον τοῦ κ. Μ. Μουστάκα, καὶ χωρὶς κόπον ἐπρομηθευόμεθα τὰ ἀναγκαιοῦντα διὰ τὰς νέας οἰκίας μας ἔπιπλα.

Σήμερον τὸ ἐπιπλοπωλεῖον τοῦτο μετεφέρθη ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Ἁγίας Εἰρήνης ἀριθ. 18. Ἐν αὐτῷ ἡ λεπτουργικὴ καὶ ἡ ἐπιπλοποιία προήχθη εἰς ἀληθῆ καλλιτεχνίαν, μία ἐπίσκεψις δὲ ἀρκεῖ, ἵνα πείσῃ καὶ τὴν μᾶλλον ἰδιότροπον, ὅτι προμηθευτὴς τῶν ἐπίπλων της ἔσται ὁ κ. Μ. Μουστάκας, τοῦ ὁποίου καὶ αἱ τιμαὶ εἶναι ἀληθῶς κατώτεραι παντὸς συναγωνισμοῦ.

Τὸ ἐργαστήριον τῆς κ. Σπάρτης Καρασταμάτη τῆς μοναδικῆς ἐν Ἑλλάδι τεχνίτιδος τῶν ἀραχνοειδῶν μεταξωτῶν ὑφασμάτων μετεκομίσθη ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου εἰς τὰς ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Φιλελήνων ἀριθ. 11, δύο συνεχομένας οἰκίας.

Γαλλὶς κυρία, δυναμένη νὰ διδάξῃ πλὴν τῆς Γαλλικῆς καὶ φωνητικὴν μουσικὴν καὶ κλειδοκύμβαλον ζητεῖ οἰκογένειαν, ἐν ᾗ ἀντὶ τροφῆς μόνον ἢ ἀντὶ τροφῆς καὶ κατοικίας νὰ δίδῃ ὥρας τινὰς μαθημάτων.

ὑπνίσωμεν, εἶπεν εὐθύμως ἡ νεᾶνις, δραττομένη τῆς χειρὸς τοῦ παιδικοῦ της φίλου. Εἰξεύρεις; προσέθηκεν ἐρυθριῶσα, τῷ ὡμίλησα περὶ ἡμῶν.

— Ἀληθῶς! ἀπήντησε μετὰ ζωηρότητος ὁ νεανίας. Καὶ τί εἶπε;

— Δὲν εἶπεν οὔτε ὄχι, οὔτε ναί, ἀλλ' ἐμειδίασε. Καὶ εἶναι κἄτι τι τοῦτο, δὲν εἶναι ἀληθές;

— Ὦ! ναί! ἀλλά....

— Δὲν ἔχει ἀλλά, κύριε.... Ὁ πατέρας δὲν θ' ἀντιστῇ ποτὲ εἰς τὴν θέλησιν τῆς θυγατρός του... Καὶ τώρα ἄγωμεν... Δὲν θὰ τῷ ὁμιλήσητε σεῖς περὶ αὐτοῦ, ἀλλὰ θὰ τὸν ἀσπασθῆτε μόνον.

Κρατούμενοι ἀπὸ τῆς χειρὸς οἱ δύο νέοι διηυθύνθησαν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ὑποδωματίου τοῦ κ. Κερμαδὲκ, ἣν ἡ Μαγδαληνὴ ἤρχισε νὰ κτυπᾷ.

— Ἔ! Πατέρα μου... ἐγὼ εἶμαι...

Οὐδεμία ἀπάντησις. Ἡ Μαγδαληνὴ τότε ὑπήνοιξε τὴν θύραν μετ' ἐπιφυλάξεως. Τὸ δωμάτιον ἦτο κενόν.

— Ὦ! τὸν κακὸν τὸν πατέρα! πῶς κουράζεται! Νὰ ἰδῇς, ὅτι θὰ διῆλθε τὴν νύκτα του γράφων. Ὑπάγωμεν νὰ τὸν ἐπιπλήξωμεν.

Κατῆλθον γελῶντες καὶ διηυθύνθησαν πρὸς τὸ γραφεῖον τοῦ Κερμαδὲκ. Ἡ Μαγδαληνὴ ἔδραμε πρώτη καὶ κρούουσα τὴν θύραν ἐπανέλαβε: — Πατέρα, εἶμαι ἐγώ!

Ἀλλ' οὐδεμία καὶ πάλιν τῇ ἐδόθη ἀπάντησις. Τότε ἐπίεσε τὸ ρόπτρον καὶ διὰ τῆς ἡμιανοίκτου θύρας ἰδοῦσα τὰ ἐντὸς τοῦ δωματίου εἶπε πρὸς τὸν συνοδόν της: — Σιωπή! Κοιμᾶται!

Καὶ μειδιῶσα διὰ τὴν ἔκπληξιν, ἣν ἤθελε προξενήσει εἰς τὸν πατέρα της, εἰσῆλθε.

Τὸ δωμάτιον εἶχε τὴν ἰδίαν, ἣν καὶ τὴν προτεραίαν ὄψιν. Ἡ λυχνία ἐφώτιζεν εἰσέτι, διαχέουσα τὰς τελευταίας ἀκτῖνάς της ἀνὰ τὸ δωμάτιον. Ὁ Κερμαδὲκ ἦτο ἐξηπλωμένος ἐπὶ τῆς ἕδρας του ἀκίνητος.

Ἡ Μαγδαληνὴ ἐπλησίασε χαμογελῶσα καὶ ἔκυψεν, ἵνα ἀφυπνίσῃ τὸν πατέρα της δι' ἑνὸς φιλήματος. Ἀλλ' ἀφνης ὠπισθοχώρησε φρικιῶσα.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Κερμαδὲκ ἦτο ὠχρότερον κηροῦ, οἱ ὀφθαλμοί του, ὑπερμέτρως ἀνοικτοί, ἦσαν ἀτενεῖς καὶ ὑελώδεις. Ἐπὶ τοῦ κροτάφου του δὲ ἐφαίνετο μικρὰ ὀπή, περιβαλλομένη ὑπὸ κηλίδων αἵματος.

— Ροβέρτε! ἀνέκραξεν ἡ νεᾶνις, ἁρπάσασα σπασμωδικῶς τὸν βραχίονα τοῦ νεανίου, ἐνῷ ἡ τρομερὰ ἀλήθεια ἀπεκαλύπτετο πρὸ τῆς καταπλήκτου ἔτι διανοίας της. Ἐξέβαλε κραυγὴν φρικώδη καὶ ἐρρίφθη ὡς παράφρων ἐπὶ τοῦ ἀψύχου πτώματος τοῦ πατρός της, ἐπαναλαμβάνουσα τὰς λέξεις:

— Πατέρα μου! πατέρα μου!

Ἡ εἴδησις τῆς αὐτοκτονίας τοῦ συζύγου της ἔπεσεν ὡς κεραυνὸς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ἀτυχοῦς κ. Κερμαδὲκ.

— Καὶ ἡ τιμή του; ἠρώτησεν εὐθὺς ὡς συνῆλθεν ἐκ τῆς παραφορᾶς, εἰς ἣν ἐνέβαλεν αὐτὴν ἡ αἰφνιδία εἴδησις.

— Ἡ τιμὴ ἐσώθη, ἀπήντησεν ὁ Ἀρδουέν, ὅστις ἔσπευσεν εὐθὺς ὡς ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν τοῦ ἀτυχοῦς αὐτόχειρος, ἀλλ' ἀργὰ δυστυχῶς, ὅπως προλάβῃ τὸ τρομερὸν δυστύχημα. Ἐσώθη, σᾶς δίδω τὸν λόγον μου.

Μετὰ τὰς πρώτας παρηγορίας, ἃς ὁ συμβολαιογράφος ὡς πιστὸς φίλος ἐπεδαψίλευσεν εἰς τὰς δύο δυστυχεῖς γυναῖκας, ἔστειλε τὸν Γοελάν, τὸν πιστὸν ὑπηρέτην τοῦ Κερμαδὲκ, νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν ταμίαν περὶ τοῦ ἐπισυμβάντος δυστυχήματος καὶ νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ σπεύσῃ εἰς τὰ γραφεῖα, διότι ἡ ἐξουσία ἤθελεν ἀναλάβει τὴν ἐξέλεγξιν τῶν βιβλίων τοῦ οἴκου, ὑπερασπιζομένη τὰ συμφέροντα τῶν δανειστῶν.

Μετὰ τὴν σκηνὴν τῆς προηγουμένης ἑσπέρας ὁ Κορβὸλ ἐπανῆλθεν εἰς τὸν οἶκόν του λίαν ἀργά, καθ' ὅλην δὲ τὴν διάρκειαν τῆς νυκτὸς δὲν ἠδυνήθη οὔτε πρὸς στιγμὴν νὰ ἡσυχάσῃ. Ἐὰν ὁ Κερμαδὲκ μέχρι τῆς πρωΐας μετέβαλεν ἀπόφασιν, διενοεῖτο ὁ ἄθλιος, τὴν ἐπαύριον θὰ συνελαμβάνετο καὶ θὰ ἐρρίπτετο εἰς τὰς φυλακάς. Ἡ ἰδέα αὕτη τόσον τὸν ἐβασάνιζεν, ὥστε μεθ' ὅλην τὴν πιθανότητα τῆς ἀσφαλείας του, ἣν ἡ ὑπόσχεσις τοῦ Κερμαδὲκ τῷ εἶχεν ἐξασφαλίσει, ἀπεφάσισε νὰ δραπετεύσῃ. Πρὸ τῆς ἀνατολῆς λοιπὸν τοῦ ἡλίου ἠγέρθη τῆς κλίνης του καὶ ἤρξατο ἑτοιμάζων τὰ πράγματά του, ἵνα ἀναχωρήσῃ διὰ τοῦ πρώτου τραίνου.

(ἀκολουθεῖ)